विदर्भ प्रजासत्ताक

https://epaper.vidarbhaprajasattak.com RNI No. - MAHMAR 2023/84526 Postel Regi. No. - AMT/RNP 546/2024-2026 दिवाळी निमित्त हार्दिक शुभेच्छा

❑ वर्ष - ३ रे ❑ अंक - २३७ वा ❑ अमरावती (महाराष्ट्र) ❑ मंगळवार दि. २१ आक्टोंबर २०२५ ❑ संपादक - डॉ. शुभांगी जोशी ❑ मुल्य - ५ रु. ❑ पृष्ठ -८

अयोध्येत २६ लाख दिव्यांनी उजळला शरयू घाट

२१२८ लोकांनी एकत्र केली महाआरती, २ गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड झाले

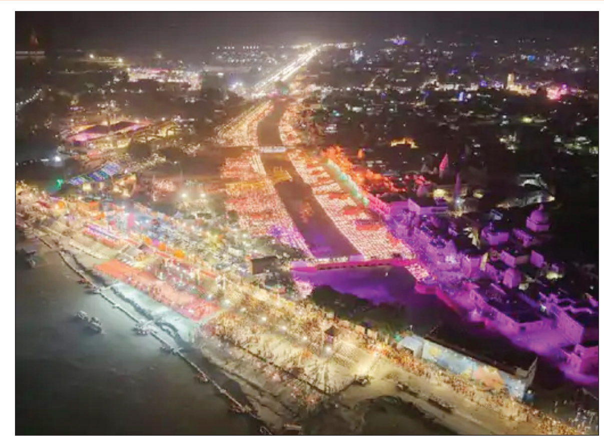

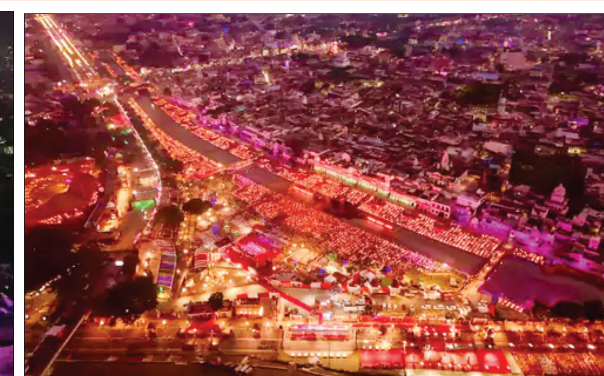

विदर्भ प्रजासत्ताक
दि.२१अयोध्या

अयोध्येत ९वा दीपोत्सव रविवारी साजरा करण्यात आला. या महोत्सवादरम्यान दोन गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड प्रस्थापित झाले. पहिला ५६ घाटांचा होता. एकाच वेळी २६ लाख १७ हजार २१५ दिवे लावण्यात आले. दुसरे म्हणजे, २१२८ लोकांनी शरयू घाटावर महाआरती केली.

ड्रोन वापरून दिव्यांची गणना करण्यात आली. राम की पैडी येथे १,१०० ड्रोन वापरून एक विशेष लेसर लाईट शो सादर करण्यात आला. ११२ ड्रोन वापरून दिव्यांची गणना करण्यात आली. त्यांना ७५,००० लिटर तेल आणि ५५ लाख कापसाच्या वातींनी सजवण्यात आले होते.३२ हजारांहून अधिक स्वयंसेवक सहभागीडॉ. राम मनोहर लोहिया अवध विद्यापीठ आणि स्थानिक संघटनांच्या ३२ हजारांहून अधिक स्वयंसेवकांनी या भव्य उपक्रमाला यशस्वी बनवले. मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांच्या आवाहनावर अयोध्येतील प्रत्येक घर, मंदिर, मठ, आश्रम आणि सार्वजनिक चौकात दिवे प्रज्वलित करण्यात आले. संध्याकाळी रामकथा पार्कमध्ये झालेल्या भव्य आरतीने कार्यक्रमाचा समारोप झाला. या आरतीत मुख्यमंत्री, त्यांचे मंत्रीमंडळ सहकारी आणि संतांनी भगवान श्रीराम, माता सीता, लक्ष्मण, भरत, शत्रुघ्न आणि हनुमान यांची पूजा केली.हेलिकॉप्टरमधून पुष्पवृष्टीराम आए अवध की ओर सजनी हे गाणे पार्श्वभूमीवर घुमताच हेलिकॉप्टरमधून पुष्पवृष्टी करण्यात आली आणि भगवान श्रीरामांच्या प्रतीकात्मक राज्याभिषेकाने वातावरण भक्तिभाव आणि गौरवाने भरून गेले. या आध्यात्मिक क्षणी जेव्हा भगवान श्रीराम, लक्ष्मण आणि माता सीता पुष्पक विमानातून (हेलिकॉप्टर) उतरले, तेव्हा मुख्यमंत्री योगी यांनी स्वतः पवित्र रथ ओढला. भाविकांनी या दृश्याला दिव्य आणि अविस्मरणीय असे संबोधले व म्हटले की आजची अयोध्या खरंच त्रेतायुगाचा भाव प्रकट करते. या सोहळ्यात साधू-संत आणि मान्यवरांनी सहभाग घेतला व पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांना आशीर्वाद दिला.मान्यवरांचा सहभागमहंत नृत्यगोपाल दास, डॉ. रामविलास वेदांती, राघवाचार्य महाराज, कमलनयन दास महाराज आणि संतोषाचार्य महाराज (सतुआ बाबा) हे प्रमुख पाहुणे उपस्थित होते. चंपत राय, महापौर गिरीश पति त्रिपाठी, तसेच अनेक राज्यमंत्री आणि श्रीराम जन्मभूमी तीर्थ क्षेत्र न्यासचे पदाधिकारीही कार्यक्रमात सहभागी झाले.सीएम योगी : दीपोत्सव म्हणजे आस्था आणि एकतेचा उत्सवमुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांनी आपल्या भाषणाची सुरुवात व समाप्ती भगवान श्रीराम, माता सीता, माँ सरयू आणि हनुमान यांच्या स्तुतीने केली. त्यांनी सांगितले की अयोध्येचा दीपोत्सव सनातन धर्मातील आस्था, एकता आणि गौरवाचे प्रतीक आहे. यापूर्वी रामायणातील प्रसंगांचे दर्शन घडविणाऱ्या २२ झांख्यांसह रशिया, थायलंड, इंडोनेशिया, नेपाळ आणि श्रीलंकेतील कलाकारांनी तसेच २,००० हून अधिक भारतीय कलाकारांनी सादर केलेल्या कार्यक्रमांनी प्रेक्षकांचे मन जिंकले. शहरातील रस्त्यांना फुलांनी आणि रंगोलींनी सजविण्यात आले होते.रात्री अयोध्येचे आकाश १,१०० स्वदेशी ड्रोनद्वारे साकारलेल्या अद्भुत शोमुळे उजळून निघाले.

या शोमध्ये भगवान श्रीरामांचे

आयएनएस विक्रांतवर नौसैनिकांसोबत मोदींची दिवाळी

विदर्भ प्रजासत्ताक
दि.२०पणजी

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी सोमवारी गोव्यात आयएनएस विक्रांतवरील नौसैनिकांसोबत दिवाळी साजरी केली. पंतप्रधानांनी सैनिकांसोबत दिवाळी साजरी करण्याची ही १२ वी वेळ आहे.

यावेळी पंतप्रधान मोदी म्हणाले, मी कालपासून तुमच्यामध्ये आहे. तुमच्या प्रत्येकाकडून मी काहीतरी शिकलो आहे, मला काहीतरी कळले आहे. खोल समुद्रातील रात्र आणि सूर्योदयाने माझी दिवाळी अनेक प्रकारे खास बनवली आहे.

ते म्हणाले, जेव्हा मी दिल्ली सोडली तेव्हा मला वाटले की मी

हा क्षण जगला पाहिजे. तुमची तपस्या, तुमची भक्ती, तुमचे समर्पण इतके उच्च आहे की मी ते जगू शकलो नाही, पण मला ते नक्कीच कळले.

गेल्या वर्षी पंतप्रधानांनी गुजरातमधील कच्छला भेट दिली होती, जिथे त्यांनी बीएसएफ, लष्कर, नौदल आणि हवाई दलातील सैनिकांना मिठाई वाटली होती. गेल्या ११ वर्षांत, पंतप्रधानांनी दिवाळीसाठी जम्मू आणि काश्मीरला जास्त चार वेळा भेट दिली आहे.

आज, देश नक्षलवादी दहशतीपासून मुक्त होण्याच्या

सैनिकांसोबत दिवाळी साजरी करण्याची १२ वी वेळ

मार्गावर आहे. २०१४ पूर्वी, देशभरातील १२५ जिल्हे माओवादाच्या हिंसाचाराने प्रभावित होते. दहा वर्षांच्या कठोर परिश्रमानंतर, ही संख्या कमी झाली आहे. आता, फक्त ११ जिल्हे माओवादमुक्त राहिले आहेत. १०० हून अधिक जिल्हे माओवादमुक्त दिवाळी साजरी करत आहेत.

ते पुढे म्हणाले की, ज्या भागात माओवादी रस्ते आणि शाळा अडवत असत, शाळांवर बॉम्बस्फोट करत असत आणि डॉक्टरांना गोळ्या घालत असत, तिथे आता नवीन उद्योग उभारले जात आहेत. महामार्ग आणि शाळा बांधल्या जात आहेत. हे सर्व सुरक्षा दलांच्या त्याग आणि समर्पणामुळे शक्य झाले आहे. अनेक जिल्ह्यांमध्ये लोक अभिमानाने आणि सन्मानाने दिवाळी साजरी करत आहेत.पंतप्रधान नरेंद्र मोदी म्हणाले, आपल्या नौदलाने परदेशात अडकलेल्या लोकांना परत आणण्यासाठी मोहिमा सुरू केल्या. तुमच्या शौर्य आणि धाडसामुळे जगभरातील भारतीयांचा आत्मविश्वास बळकट झाला आहे. आपल्या सशस्त्र दलांनी जमिनीवर, समुद्रात आणि हवेत, प्रत्येक परिस्थितीत अत्यंत संवेदनशीलतेने सेवा दिली आहे.

मोदी पुढे म्हणाले, आज मी भारतीय तटरक्षक दलाचेही कौतुक करतो. ते नौदलाशी समन्वय साधून दिवसरात्र तैनात राहतात. आपल्या सशस्त्र दलांच्या धाडसामुळे देशाने एक मोठी कामगिरी केली आहे.पंतप्रधान नरेंद्र मोदी म्हणाले की, आपली शक्ती आणि सामर्थ्याची परंपरा आपल्या विज्ञानाच्या, आपल्या समृद्धीच्या आणि आपल्या मानवतेच्या सेवेसाठी आणि संरक्षणासाठी आहे. आज, एकमेकांशी जोडलेल्या जगात, जग समुद्री मार्गांवर अवलंबून आहे. आज, हिंद महासागर हे महत्त्वपूर्ण जागतिक वाहतुकीचे (शिपमेंट आणि तेल वाहतूक) घर आहे आणि भारतीय नौदल त्याची कडक सुरक्षा सुनिश्चित करत आहे.

मोदी पुढे म्हणाले, आज नौदल भारतातील प्रत्येक बेटावर तिरंगा फडकवत आहे. आज भारत वेगाने प्रगती करत आहे. आमचा प्रयत्न आहे की ग्लोबल साउथमधील देशांनीही वेगाने प्रगती करावी. आम्ही यावर जलद गतीने काम करत आहोत. गरज पडल्यास आम्ही पृथ्वीच्या कोणत्याही कोपऱ्यात उपस्थित आहोत. आपत्तीच्या काळात जग भारताला जागतिक बंधू म्हणून पाहते.

महाराष्ट्राला केंद्राकडून १,५६६ कोटी मदत

अमित शाह यांची घोषणा, उच् फडणवीसांनी मानले आभार

विदर्भ प्रजासत्ताक
दि.२१मुंबई– केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह यांनी २०२५-२६साठी एसडीआरएफच्या केंद्रीय वाट्याचा दुसरा हप्ता म्हणून महाराष्ट्र, कर्नाटक सरकारांना १,९५०.८० कोटी रुपयांची अग्रीम मदत देण्यास मान्यता दिली आहे. एकूण रकमेपैकी कर्नाटकसाठी ३८४.४० कोटी रुपये व महाराष्ट्रासाठी १,५६६.४० कोटी रुपये मंजूर करण्यात आले. यामुळे या वर्षी झालेल्या अतिवृष्टी व पुरामुळे बाधित झालेल्यांना तत्काळ मदत मिळेल. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्त्वाखाली आणि गृहमंत्र्यांच्या मार्गदर्शनाखाली, केंद्र सरकारपूर, भूस्खलन आणि ढगफुटीमुळे बाधित झालेल्या राज्यांना सर्वतोपरी मदत करण्यास पूर्णपणे वचनबद्ध आहे, असे निवेदनात म्हटले आहे.यावर्षी, केंद्र सरकारने

एसडीआरएफअंतर्गत २७ राज्यांना १३,६०३.२० कोटी रुपये आणि एनडीआरएफअंतर्गत १५ राज्यांना २,१८९.२८ कोटी रुपये दिले आहेत. याव्यतिरिक्त, राज्य आपत्ती निवारण निधीमधून (एसडीएमएफ) २१ राज्यांना ४,५७१.३० कोटी रुपये आणि राष्ट्रीय आपत्ती निवारण निधी (एनडीएमएफ) मधून नऊ राज्यांना ३७२.०९ कोटी रुपये देण्यात आले आहेत.केंद्र सरकारने आज दिलेला मदतीचा दुसरा हप्ता ही अग्रीम मदत आहे. त्यासाठी मी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचे आभार मानतो. अंतिम मदत मिळण्यासंदर्भातील कार्यवाही सुरू आहे आणि ही कार्यवाही पूर्ण होताच केंद्र सरकार मदत देणार आहे.

परकीयांनी आधी विध्वंस करून लुटले, तर नंतर आलेल्यांनी बुद्धीला लुटले

–सरसंघचालक भागवत

विदर्भ प्रजासत्ताक
दि.२१ मुंबई :सुरुवातीला

आलेल्या परकीयांनी विध्वंस केला. आपल्याला लुटले. शेवटी आलेल्यांनी आपल्या बुद्धीला लुटले. त्यातून आपली संस्कृती समृद्ध असल्याचे आपण विसरून गेलो होतो. मात्र, आपले सौभाग्य आहे की, आपल्याकडील आध्यात्मिक परंपरा अखंड चालत आली आहे, असे प्रतिपादन सरसंघचालक डॉ. मोहन भागवत यांनी केले. डॉ. भागवत म्हणाले, लोकांनी इकडे येऊन आपल्याला पराभूत केले, ते विजेते झाले. आपण जगात सद्भावना घेऊन गेलो. मात्र, हे बाहेरून आलेले लोक 'बुभुक्षित' होते. त्यांना सर्व गोष्टी हव्या होत्या. स्पर्धेत त्यांना पुढे जायचे होते. आपल्याकडे शास्त्र आहे, शस्त्र पण आहे, तसेच शक्ती, भक्ती आणि ज्ञानही आहे. त्याद्वारे कर्म करायचे आहे. ते आपले कर्तव्य आहे, असेही डॉ. भागवत म्हणाले.आपल्याला पूर्वजांच्या ज्ञानाकडे जावे लागेल. त्यासाठी भारतीय ज्ञान परंपरा आणली आहे. त्यातून गणित, भूमिती आणि विविध शास्त्रांची माहिती दिली जात आहे.

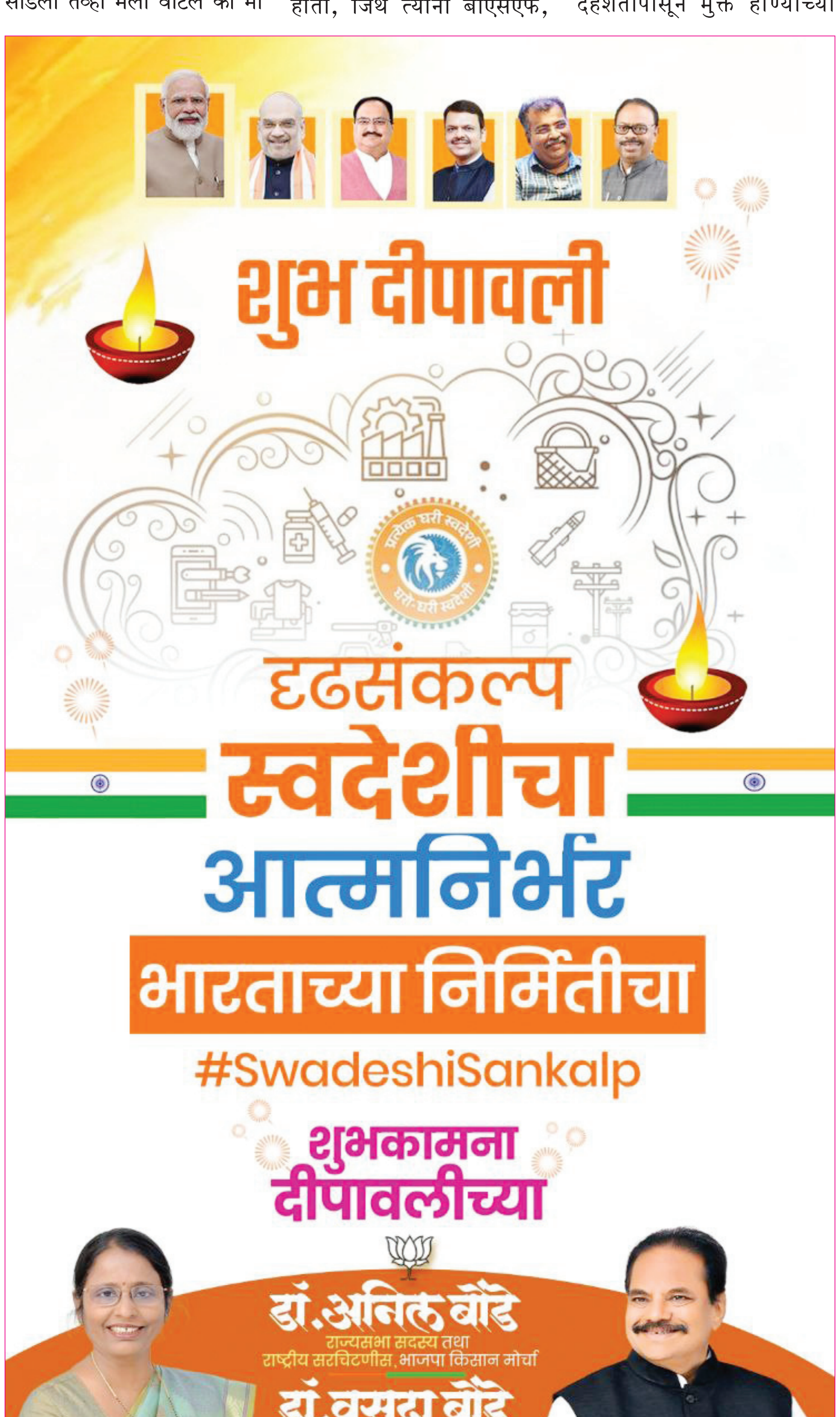

संपादकीय ......

सण-उत्सवांमुळे अर्थचक्र गतिमान

देशात सणासुदीला, उत्सवांत लाखो, कोट्यवधी रुपयांची उलाढाल होते. यावर्षी ऑनलाईन आणि ऑफलाईन प्लॅटफॉर्मवर तब्बल सहा लाख कोटी रुपयांचे व्यवहार होण्याची शक्यता असून त्यात ऑनलाईनवर १.२० लाख कोटी रुपयांची उलाढाल होण्याचा अंदाज आहे. ही उलाढाल देशाच्या जीडीपीच्या ३.२ टक्के आहे. नामांकित ई-कॉमर्स कंपन्यांनी तर उत्सवाच्या काळात वस्तू आणि सेवा कर म्हणजेच जीएसटी कपातीचा लाभ उचलण्यासही सुरुवात केली आणि ती ग्राहकांपर्यंत पोहोचविली जात आहे.डेटम इंटिलिजन्सच्या अहवालानुसार, २०२५ मध्ये जीएसटी दर सर्वसामान्यांना अनुकूल केल्याने यावर्षी दिवाळीला विक्रीचे प्रमाण २७ टक्क्यांनी वाढत ते १.२० लाख कोटी रुपयांपर्यंत पोहोचण्याची शक्यता आहे. कर कपात केल्याने अत्यावश्यक वस्तूंच्या किमतीत बऱ्यापैकी घट झाली आहे आणि त्यामुळे विक्रीत पंधरा ते वीस टक्क्यांची वाढ होण्याची अपेक्षा आहे. नवीन जीएसटी व्यवस्थेत आता ५ आणि १८ टक्के अशा दोनच कर श्रेणी ठेवल्या आहेत. टीव्ही, एसी, इलेक्ट्रॉनिक्स उपकरण, कंझ्युमर ड्युरेबल खरेदीत अधिक बचत होऊ शकते. संशोधन संस्थेच्या अहवालानुसार, गेल्या तीन वर्षांत प्रथमच शहरातील ग्राहकांच्या खर्चात वाढ दिसून आली आहे. चालू आर्थिक वर्षाच्या दुसऱ्या तिमाहीत ३७.६ टक्के ग्राहकांनी अनावश्यक वस्तू खरेदीपोटी खर्चात वाढ केल्याचे निदर्शनास आले आहे.

ग्रामीण किंवा तालुकास्तरावरील ग्राहकांनी खर्चात ५४.७ टक्क्यांनी वाढ केली असून ती मागील दोन वर्षांतील सर्वाधिक आहे. या आकडेवारीवरून आणखी एक गोष्ट लक्षात येते आणि ती म्हणजे लोकांच्या उत्पन्नात झालेली वाढ. या कारणामुळे नागरिक बचतही करत आहेत आणि खर्चही. शिवाय शेअर बाजार, म्युच्युअल फंडमधील गुंतवणुकीबरोबरच सोने आणि चांदी खरेदीतही नागरिक उत्सुकता दाखवत आहेत. परिणामी, शहर आणि ग्रामीण भागातील आर्थिक उलाढालीत वेग आला असून एकप्रकारे सर्वसमावेशक विकासाला चालना मिळत आहे.

'कन्फडरेशन ऑफ ऑल इंडिया ट्रेडर्स'ने मागील महिन्यात एक सर्वेक्षण केले. यावर्षी केवळ राखी पौर्णिमा, गणेशोत्सव, नवरात्र आणि दिवाळी या संपूर्ण उत्सव काळात ऑनलाईनवर एकूण उलाढाल सुमारे ४.८० लाख कोटी रुपये मूल्यांवर जाण्याची अपेक्षा आहे. मागील वर्षी हाच आकडा साडेतीन लाख कोटी रुपयांचा होता. यावर्षी ऑफलाईन व्यवहारांत मागील वर्षाच्या तुलनेत २७ टक्के वाढ होण्याची शक्यता आहे. राखी पौर्णिमेला खर्चात मागील वर्षाच्या तुलनेत ७५ टक्के वाढ पाहावयास मिळाली.

एका अंदाजानुसार, उत्सवाच्या काळात देशात सुमारे ७० कोटी ग्राहक आपल्या क्षमतेनुसार खरेदी करत असतात. दिवाळीला घराची साफसफाई, डागडुजी, रंगकाम केले जाते तेव्हा हार्डवेअर सामान, पेंट, कलर आदींची घरेदी होते. रंगकाम करणाऱ्या कारागिरांना रोजगार मिळतो. शिवाय परदेशातून पर्यटक मोठ्या संख्येने भारतात येतात. त्यात गेल्यावर्षीच्या तुलनेत ६७ टक्के वाढ झाली आहे.एकुणातच भारतात उत्सव हा केवळ धार्मिक श्रद्धेपुरताच मर्यादित नसून आयुष्यात नवीन पर्व सुरू करण्याचा काळदेखील समजला जातो. सोने, घर, वाहन, कपडे आदींच्या खरेदीतून उत्सवाचा आनंद द्विगुणित केला जातो. या आधारे रोजगार वृद्धी, खर्च तसेच आर्थिक घडामोडींना चालना देण्याचे काम होते आणि साहजिकच अर्थव्यवस्थादेखील सक्षम होते.

देण्याचा आनंद:

या दिवाळीत या भेटवस्तू वाटा

सर्वात मोठा आनंद म्हणजे देण्याचा आनंद - मग तो गोड पदार्थ असो, कपडे असो, एखादी छोटी भेट असो किंवा तुमचा थोडासा वेळ असो.

देण्याचा आनंद आठवडा (२-८ ऑक्टोबर) हा आपल्याला शिकवतो की ज्याप्रमाणे एक दिवा अंधार दूर करतो, त्याचप्रमाणे आपले छोटे प्रयत्न इतरांच्या आणि स्वतःच्या जीवनात प्रकाश आणू शकतात. दिवे प्रकाश आणतात आणि जीवनात प्रकाशही आपण इतरांच्या चेहऱ्यावर पसरवलेल्या हास्यातून येतो.

बालपणीचे हास्य परत आणा

जेव्हा आपल्या परिसरातील लहान मुले फटाके आणि खेळणी विकणाऱ्या दुकानांकडे डोळे मिचकावून पाहतात तेव्हा आपल्याला आठवते की आपल्या बालपणीचे आनंद किती स्वस्त आणि साधे होते. या दिवाळीत, आपण यातील काही आनंद मुलांसाठी आणू शकतो. बोर्ड गेम्स, कॉमिक्स, क्रिकेट बॅट किंवा फुटबॉल त्यांच्यासाठी खजिना असतील. पुस्तके, पेन्सिल किंवा रंगीत पुस्तके या सणासाठी सर्वोत्तम भेटवस्तू असू शकतात.

छोटी मदत, मोठा दिलासा

आपल्या परिसरात किंवा अपार्टमेंटमध्ये काही वृद्ध लोक राहतात ज्यांची मुले बाहेर असतात. त्यांच्यासाठी वेळ पुरेसा असतो. दररोज संध्याकाळी पाच ते दहा मिनिटे त्यांचे ऐकणे किंवा हिवाळ्यात त्यांना उबदार शाल भेट देणे, हे मोठे खर्च नाहीत, परंतु ते त्यांच्यासाठी अमूल्य आहेत. या दिवाळीत, तुम्ही त्यांना त्यांचे घर तोरणाने सजवण्यास मदत करू शकता, पूजा साहित्य, फुले आणि बरेच काही आणू शकता आणि त्यांना सामूहिक दिवाळी पार्टीला आमंत्रित देखील करू शकता. शिवाय, त्यांना त्यांची औषधे खरेदी करण्यास मदत करणे, त्यांचा मोबाईल फोन कसा वापरायचा हे शिकवणे किंवा जुने कुटुंबाचे फोटो छापणे ही देखील त्यांच्यासाठी एक उत्तम भेट आहे.

शेजारी आनंदी आणि तुम्हीही

आजकाल, शेजारच्या लोकांशी संवाद दुर्मिळ झाला आहे. सण हे अंतर कमी करण्यासाठी योग्य वेळ आहेत. लहान पेटीत घरी बनवलेल्या मिठाई किंवा नाश्ता भेट देणे, किंवा मुलांसोबत बसून त्यांना भूतकाळातील दिवाळीच्या गोष्टी सांगणे, यामुळे नातेसंबंधांमध्ये गोडवा येतो. काही लोक झाडे वाटतात; अगदी तुळशीचे रोप किंवा मनी प्लांट भेट दिल्याने घर आणि नातेसंबंध दोन्ही हिरवेगार राहतात.

या दिवाळीत तुमचे प्रेम व्यक्त करा- जर आपल्याकडे ड्रायव्हर, सुरक्षा रक्षक किंवा ऑफिस बॉय असतील तर त्यांना दिवाळी बोनस द्यायला विसरू नका - त्यांच्या मुलांसाठी एक स्वेटर, मिठाईचा बॉक्स किंवा स्टेशनरी. कधीकधी, आदराचे काही शब्द देखील एक उत्तम भेट असते.

उपयुक्त भेटवस्तू- घर स्वच्छ करणाऱ्या, झाडू लावणाऱ्या, पुसणाऱ्या आणि भांडी धुणाऱ्या मावशी/बहिणींचे जीवन अगदी सोपे असते. आपल्याला अनेकदा असे वाटते की अगदी लहान गोष्टीही त्यांच्यासाठी खूप मोठा दिलासा देऊ शकतात. या दिवाळीत त्यांना साडी, मुलांसाठी स्कूल बॅग, बूट किंवा पुस्तके का भेट देऊ नये? शक्य असल्यास, त्यांच्या स्वयंपाकघरात एक लहान प्रेशर कुकर किंवा स्टीलची भांडी द्या; हे त्यांच्यासाठी खूप उपयुक्त ठरेल.

देण्याचे आणखी एक रूप

सर्व भेटवस्तू फक्त भौतिक गोष्टी नसतात. आपण आपले कौशल्य देखील सामायिक करू शकतो. जर तुम्ही चांगले स्वयंपाकी असाल तर शेजारच्या नवीन सुनेला साधे मिष्टान्न कसे बनवायचे ते शिकवा. जर तुम्ही चांगले विद्यार्थी असाल तर शेजारच्या मुलांना एक किंवा दोन तास शिकवा. या दिवाळीत एखाद्याचे अंगण रांगोळीने सजवा. जर तुम्ही तंत्रज्ञानाचे जाणकार असाल तर एखाद्या वृद्ध व्यक्तीला ऑनलाइन पेमेंट किंवा व्हिडिओ कॉल कसे करायचे ते शिकवा.

हे 'देणे' महत्वाचे का आहे?

जेव्हा आपण इतरांना देतो तेव्हा ते फक्त त्यांच्या घरी पोहोचत नाही; तर ते आपल्या आत एक उबदार भावना देखील सोडते. सामान्य लोकांच्या आयुष्यात कदाचित सर्वात मोठी संपत्ती नसेल, परंतु त्यांच्याकडे देणारे हृदय असू शकते. आणि हेच हृदय आपल्या नात्यांमध्ये उजळपणा आणते. या दिवाळीत, तुमचे घर तसेच तुमचे हृदय सजवा. लक्षात ठेवा, दिवे फक्त तेल आणि वातीने पेटत नाहीत; ते इतरांच्या डोळ्यातील चमक आणि हास्याने देखील प्रकाशित होतात.

घरातल्या कचऱ्याने महिलांना केलं समृद्ध

बचत गटातून कंपोस्ट खताची विक्री

विदर्भ प्रजासत्ताक दि.२१गडचिरोली :

गावातून गोळा होणारा ओला आणि सुका कचरा याचा उपयोग करून त्याच्यापासून सेंद्रिय कंपोस्ट खत तयार करण्याचा अभिनव उपक्रम आरमोरी तालुक्यातील इंजेवारी गावात सुरू करण्यात आला आहे. प्रज्ञा महिला बचत गटाने हा उपक्रम हाती घेतला असून, त्यामुळे 'टाकाऊपासून टिकाऊ' अशी संकल्पना प्रत्यक्षात उतरली आहे.

गावातून घंटागाडीच्या माध्यमातून दररोज गोळा होणारा ओला आणि सुका कचरा वर्गीकरण करून डम्पिंग यार्डमध्ये टाकला जातो. वर्गीकरणानंतर ओल्या कचऱ्यावर बायोकल्चर प्रक्रिया केली जाते. यासाठी सिमेंटचे खोल टाके तयार करण्यात आले आहे. टाक्यात भरलेला कचऱ्यापासून ४५ दिवसांच्या प्रक्रियेनंतर उत्कृष्ट दर्जाचे सेंद्रिय कंपोस्ट खत बनते.

देऊळगाव येथील नूतन बनपूरकर आणि इंजेवारी येथील उमाकांत खोडवे यांच्या मार्गदर्शनात ही प्रक्रिया राबवली जात आहे. गडचिरोली जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतीच्या सहकार्याने असा सेंद्रिय खत निर्मितीचा प्रकल्प राबविण्याची ही पहिलीच वेळ आहे. प्रज्ञा महिला बचत गटाचा हा उपक्रम जिल्ह्यातील इतर ग्रामपंचायतींसाठी प्रेरणादायी ठरत असून, 'टाकाऊपासून टिकाऊ' या संकल्पनेला मूर्त रूप देणारा ठरला आहे. जिल्ह्यातील इतर ग्रामपंचायतींसाठी सदर उपक्रम मार्गदर्शक ठरणारा आहे, हे विशेष.

नफ्यात ग्रामपंचायत व बचत गटांचा राहणार समान वाटा

तयार झालेल्या सेंद्रिय खताचे पॅकेजिंग आणि लेबलिंग ग्रामपंचायतच्या माध्यमातून करण्यात येणार आहे. हे खत शेतकऱ्यांना विक्रीस उपलब्ध होणार असून, विक्रीतून मिळणाऱ्या नफ्यात ५० टक्के हिस्सा ग्रामपंचायतला आणि ५० टक्के महिला बचत गटांना मिळणार आहे.

महिलांचा आत्मविश्वास वाढला

सुरुवातीला आम्हाला घंटागाडी चालविण्याची, कचरा हाताळण्याची भीती वाटत होती. पण, ग्रामपंचायतच्या सहकार्याने आम्ही ते काम आत्मसात केले. आता आमच्याच हातून खत निर्मिती सुरू झाली आहे, असे प्रज्ञा बचत गटातील महिलांनी सांगितले. अशाप्रकारच्या रोजगारामुळे महिलांमध्ये आत्मविश्वास निर्माण होण्यास मदत होते.

महिलांचा सहभाग

ग्रामपंचायतीने गावातील घनकचरा संकलन व सांडपाणी व्यवस्थापनाची जबाबदारी प्रज्ञा महिला बचत गटाला सोपवली. सदर उपक्रम सरपंच अल्का कुकडकर आणि ग्रामपंचायत अधिकारी विशाखा रामटेके यांच्या मार्गदर्शनात सुरू आहे. सुरुवातीला घंटागाडी चालविण्यापासून ते कचरा वर्गीकरणापर्यंत अनेक अडचणी आल्या; पण सातत्याने केलेल्या प्रयत्नांमुळे महिलांनी हे काम आत्मसात केले असल्याचे सांगितले.

कमी गुंतवणूक, जास्त कमाई; 'या' योजना देतील सर्वोत्तम परतावा? जाणून घ्या...

दि.२१विदर्भ प्रजासत्ताक -

भारतात बचत आणि गुंतवणूकीला नेहमीच मोठं महत्त्व दिलं जातं. आर्थिक अडचणीच्या काळात बचत आणि योग्य गुंतवणूकच व्यक्तीच्या स्थैर्याची हमी देते. आजच्या काळात मार्केटमध्ये गुंतवणुकीचे असंख्य पर्याय उपलब्ध आहेत, पण गुंतवणूकदाराने स्वतःची गरज, उत्पन्न आणि जोखीम घेण्याची तयारी लक्षात घेऊन निर्णय घेणे गरजेचे असते.

पोस्ट ऑफिस किंवा बँकेतील आरडी

आरडी म्हणजे दर महिन्याला एक निश्चित रक्कम जमा करून व्याजासह बचत निर्माण करण्याची योजना. हे सर्वसाधारणपणे जोखीममुक्त आणि स्थिर परतावा देणारे साधन मानले जाते.

व्याजदर: ६% ते ७.५% दरम्यान

जोखीम: नाही

कालावधी: पोस्ट ऑफिसमध्ये ५ वर्षे निश्चित, तर बँकांमध्ये अधिक लवचिकता उपलब्ध

सुविधा: बँका ऑनलाइन आरडी उघडण्याची सुविधा देतात; पोस्ट ऑफिसमध्ये प्रत्यक्ष भेट आवश्यक आहे

बँक आणि पोस्ट ऑफिसच्या आरडी योजनांमध्ये काही सूक्ष्म फरक आहेत. बँका कालावधी आणि मासिक हप्ता या दोन्ही बाबतीत लवचिकता देतात, तर पोस्ट ऑफिसमध्ये नियम ठरलेले असतात. गुंतवणूकदार त्यांच्या सोयी आणि गरजेप्रमाणे दोन्हीपैकी पर्याय निवडू शकतात.

म्युच्युअल फंडमधील SIP

SIP (Systematic Investment Plan) म्हणजे दर महिन्याला ठराविक रक्कम गुंतवून म्युच्युअल फंडात हिस्सा घेणे. हे अशा गुंतवणूकदारांसाठी योग्य आहे, जे बाजारातील

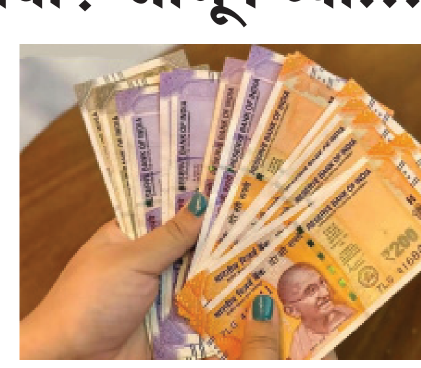

चढ-उतारांचा सामना करण्यास तयार आहेत.

सरासरी वार्षिक परतावा: १२% ते १५% (बाजारावर अवलंबून)

जोखीम: बाजाराशी जोडलेली

लवचिकता: SIP कधीही बंद करता येते किंवा बदल करता येतो

योग्य कालावधी: दीर्घकालीन गुंतवणुकीसाठी अधिक फायदेशीर

दीर्घकाळ सातत्याने डखझ मध्ये गुंतवणूक केल्यास चक्रवाढ परतावा (compounding effect) मिळतो, ज्यामुळे संपत्ती वाढ जलद होते. मात्र, बाजारातील घसरणीच्या काळात जोखीम स्वीकारण्याची तयारी असावी लागते.

कोणता पर्याय फायदेशीर?

जोखीम नको आणि स्थिर परतावा हवा असेल, तर आरडी सर्वोत्तम पर्याय आहे.

दीर्घकालीन संपत्ती निर्माण आणि जास्त परताव्याची इच्छा असेल, तर SIP अधिक फायदेशीर आहे.

(टीप- कुठल्याही प्रकारची गुंतवणूक करण्यापूर्वी आर्थिक तज्ञाचा सल्ला घ्या.)

' तिचं-माझं नवंजूनं '

तू , जुनी जुनीशी, आठवू लागलो ;नवी नवी, छबी तुझी, भासवू लागलो.

गार वारा, पान माझे ;पावसाळी, भान माझे ;रंग ओलेकंचसे, रंगवू लागलो.नवी नवी, छबी तुझी, भासवू लागलो.

तो किनारा, लोटलेला ;रोखलेला, श्वास माझा ;घाव हे मखमली, गोंजरू लागलो.नवी नवी, छबी तुझी, भासवू लागलो.

थेंब पाचू, या सरीचा ;वाजे वेणू, अंतरीचा ;हवीहवीशी स्पंदने, थोपवू लागलो.नवी नवी, छबी तुझी, भासवू लागलो.

मेघ काळा, व्यापलेला ;ताणलेला, वेडचाळा ;गुंतूनी गुंतणे, सोडवू लागलो.नवी नवी, छबी तुझी, भासवू लागलोतू , जुनी जुनीशी ,आठवू लागलो.

प्रसाद साळुंखे
वाशी, नवी मुंबई. -

दैनिक विदर्भ प्रजासत्ताक

यह समाचार पत्र मालक शुभांगी अरुण जोशी, प्रकाशक अरुण जोशी इन्होने मुद्रक हेमंत रामकिशोर जैस्वाल इनके मुद्रणालय श्रद्धा प्रिंटर्स, लक्ष्मी नगर अमरावती, जिल्हा अमरावती महाराष्ट्र यहां छपवाकर कार्यालय श्याम नगर, काँग्रेस नगर अमरावती - ४४४६०४ जि. अमरावती महाराष्ट्र से प्रकाशित किया - संपादक शुभांगी अरुण जोशी

Dainik Vidarbha Prajasattk evening news paper owned by Shubhangi Arun Joshi and published by Arun Joshi and printed by Hemant Ramkishor Jaiswal , Shraddha Printers, Lakshmi Nagar , Amravati , district Amravati and published at Shyam Nagar office , Congress Nagar Road Amravati-444606 . Editor : Shubhangi Arun Joshi . Contact : 9607673850 , E-mail : prajasattaknews24@gmail.com

खरेदी दिवाळीची ....

काय म्हणताय मंडळी, बरे आहात ना? दिवाळी चार दिवसांवर येऊन ठेपली. खरेदी झाली की नाही? आकाश कंदील, रोषणाईच्या माळा दारा-खिडक्यांमध्ये लावल्या की नाही? अहो, करायलाच पाहिजे. सण आहे म्हटलं तर साजरा केलाच पाहिजे. दिवाळी म्हटले की, काय काय तयारी करायची असते. घर सजवायचं असतं. खरी दिवाळी असते चिल्लर गँगची. त्यामुळे त्यांच्यासाठी किल्ला बनवण्यापासून दिवाळीची सुरवात होते. याशिवाय दिवाळी म्हटले की, आठवतात ती नवीन कपड्यांची खरेदी, फटाके, सुगंधी उटणे, फराळाचे पदार्थ, दिवाळी पहाटचे कार्यक्रम, भाऊबीजेची ओवाळणी इत्यादी इत्यादी असे बरेच काही. या सर्वांशिवाय आणखी एक गोष्ट दिवाळीमध्ये लागते म्हणजे लागतेच.

परवा एकाने सोशल मीडियावर लिहिले की, दिवाळीची सगळी खरेदी झाली. नवीन कपडे पण खरेदी केले, तरी पण काहीतरी राहिले आहे, असे वाटत होते. ते काय राहिले आहे ते बराच वेळ समजत नव्हते, आठवत नव्हते. काहीतरी न्यून राहिले आहे, असे वाटत होते, हे नक्की.

शेवटी एकदम डोक्यात प्रकाश पडला. चपला घालून थेट बाजारात गेलो आणि मोती साबण घेऊन आलो. तेव्हा कुठे दिवाळी आल्याचा फील आला. दिवाळी आणि हा साबण हे जणू समीकरणच बनले आहे. हाच तो ७० वर्षांपासून आपल्या देशातील दिवाळी परिपूर्ण करणारा मोती साबण. तुम्ही एरव्ही इतर कंपन्यांचे साबण वापरा; पण दिवाळीला हाच येतो. त्याशिवाय दिवाळी साजरीच होत नाही, अशी काहीशी त्या साबणाविषयी तमाम मराठी लोकांची धारणा झाली आहे. एकदाचा दिवाळीला आणला क पार संक्रांतीपर्यंत पुरत असतो. केवळ दिवाळीच्या काळात तुमच्या आमच्या मनात आणि डोळ्यांसमोर येणारी ही हमखास गोष्ट आहे.

रव्ही याची कुणी आठवणही काढत नाही. आधी कोणा उद्योजकाने सुरू केलेला हा साबण नंतर टाटांच्या एका मोठ्या कंपनीने विकत घेतला आणि इमानेइतबारे त्याची दरवर्षी विक्री दिवाळीमध्ये होत असते. तुम्हाला प्रश्न पडेल की, एरव्ही या साबणाची फॅक्टरी बंद असते की काय? अजिबात तसे नसते. वर्षभर तयार केलेला साबण एकदाच दिवाळीच्या सणामध्ये पूर्णतः विक्री होतो आणि कारखाना पुन्हा पुढच्या दिवाळीसाठी नवीन साबण तयार करायला सुरुवात करतो. आहे की नाही मार्केटिंगची कमाल? एरव्ही तुम्हाला या साबणाच्या जाहिराती कधीही दिसणार नाहीत. दिवाळी जवळ आली की, या जाहिराती दिसायला लागतात आणि तो यथावकाश तुमच्या घरामध्ये येतो. फार पूर्वी मोठी कुटुंबे असत आणि संपूर्ण कुटुंबीयांमध्ये एकच साबण असे. आता चारजणांचे कुटुंब असले तरी त्या प्रत्येकाचा साबण वेगळा असतो. दिवाळी सण मोठाच्या ऐवजी, मोती साबणाचा गोटा, नाही आनंदाला तोटा, असे म्हणता येऊ शकेल. तर मग मंडळी दिवाळी खरेदीमध्ये काही न्यून उरले आहे, असे वाटत असेल तर चला बाजारात...

आधुनिक युगातील स्त्री समोरील आव्हानं!

जागतिक महिला दिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा

स्त्री सबलीकरण, स्त्री सक्षिमीकरण, स्त्री स्वातंत्र्य, स्त्री शिक्षण, स्त्री आरोग्य इत्यादी असं भरपूर काही ज्या दिवशी ऐकायला व वाचायला मिळतं, तो दिवस म्हणजे जागतिक महिला दिन. वर्षानुवर्षे आपण महिला दिनाचे औचित्य साधून त्या दिवशी वेगवेगळे कार्यक्रम ठेवतो. महिलांसाठीच्या स्पर्धा आयोजित करतो. त्यांच्या सक्षिमीकरणाच्या मोठमोठ्या गप्पा ठोकतो. पण वास्तविकतः महिलांविषयी दाखवलेली ही सहानुभूती आहे ना. ती सहानुभूती त्यांच्या पुढील आव्हानं काही कमी करु शकत नाही, हेही तितकंच खरं आहे. प्राचीन काळापासूनच स्त्रीयांच्या जीवनात अनेक आव्हानं होती. त्याकाळी स्त्रीकडे उपभोग्य वस्तू म्हणून पाहिले जात होते. इथल्या पुरुषप्रधान संस्कृतीच्या पुरुषी मानसिकतेला स्त्रीचा उपभोग घेणं हा आपला जन्मसिद्ध हक्कच वाटायचा. आजही त्या परस्थितीत फारसा बदल झालेला नाही. आधुनिकीकरणाच्या या जगात प्राचीन आव्हानच आजच्या स्त्री समोर पुन्हा नव्याने उभी राहिली आहेत. आपण बारकाईने अभ्यास केला, तर उलट मुळची आव्हानं आज वाढलेली आपल्याला पाहायला मिळतील. माझ्या मते, आजघडीला स्त्री जीवनातील सर्वात पहिलं आणि महत्वाचं आव्हान म्हणजे पुरुषसत्ताक पध्दतीतील पुरुषी मानसिकता मुळापासून संस्कार व विचारांच्या आधारावर बदलवण्याचं आव्हान. मुळात महिलांचा आदर होणं, त्यांचा सन्मान राखणं, त्यांची प्रतिष्ठा जपणं, त्यांच स्वातंत्र्य इ. अबाधित राखायचे असेल तर महिलांचा आदर करा-महिलांचा आदर करा असा केवळ गजर किंवा जपनाम करून चालणार नाही, तर त्यांचा आदर किंवा सन्मान करण्याची भावना प्रत्येकाच्या रक्तात असायला हवी आणि ही भावना रक्तात येण्यासाठी बालवयात मुलांमध्ये संस्कार रुजवण्याची गरज आहे आणि हे काम फक्त एक आई म्हणजे महिलाच करु शकते. त्याच संस्कारातून मुलांना कळेल की, कणखर युक्तीचा आणि अपार शक्तीचा दुहेरी संगम म्हणजे स्त्री होय. त्याला कळेल की, जिच्या कुशीतून ब्रम्हांड निपजते ती स्त्री कुणाची बहीण, मुलगी, पत्नी असली तरी, त्या सर्वांअगोदर ती अखंड विश्वाची माता आहे. त्याची दृष्टी एवढी डोळस बनेल की, कर्तव्य व जबाबदाऱ्या सांभाळतांना एकटी पडली तरी शेवटच्या श्वासापर्यंत लढणारी आणि त्यासाठी स्वतःच्या संपूर्ण आयुष्याचा त्याग करणारी स्त्री त्याला दिसेल.

स्त्रीपुढील दुसरं महत्वाचं आव्हान म्हणजे महिलेनं महिलांना स्विकारण्याचे आव्हान. पुरुषी मानसिकतेचं सोडा हो. आज महिला तरी महिलांना कुठे स्वीकारतात? वंशाचा दिवा हा मुलगाच हवा या अट्टाहासापायी आजपर्यंत कित्येकांच्या हातून स्त्रीभ्रूण हत्येचं पाप घडलयं. कित्येक जोडप्यांनी गर्भात मुलगी असल्याचे समजताच गर्भपाताचा निर्णय घेतलाय. एक वेळ आपण असं माणू की, बाप कठोर असू शकतो पण आई.. आई तर स्वतः त्या गर्भाशी एकरुप झालेली असते. काही काळ का होईना तिने त्याला आपल्यात वाढवलेलं असतंच ना. ती आई इतका कठोर निर्णय कसा काय घेऊ शकते? एक आई सुद्धा गर्भपाताला तयार होऊ शकते या पेक्षा मोठं दुसरं दुर्दैवच काय आहे? म्हणजे काही जोडपी मुल-बाळ होत नाही म्हणून कित्येक दवाखान्यात वर्षानुवर्षे धावपळ करतात. एखादी मुलगी तरी आपल्या पोटी जन्माला यावी अशी त्यांची केविलवाणी अवस्था झालेली असते. तर याउलट काही ठिकाणी एक स्त्री दुसऱ्या स्त्री ला जन्म घेण्यापासूनच रोखत असते. मग असे असेल तर स्त्री सन्मान करायचा कोणी? एकीकडे आपण पुरुषांनी स्त्रीयांचा सन्मान केला पाहिजे अशी अपेक्षा ठेवतो आणि दुसरीकडे महिलाच महिलेचा सन्मान करायला तयार नाहीत. मग स्त्रीयांना प्राथमिक आव्हान स्विकारुन परिवर्तनाची तयारी करावी लागणार आहे ना. आणि नेमकी हीच बाब प्रत्येक महिलेनं लक्षात घेणं आवश्यक असणार आहे.

आता येऊत आपण स्त्री शिक्षणाकडे, मानवी जीवनाचा सर्वांगिण विकास घडवुन आणायचा असेल तर शिक्षण हे त्याचे मुख्य माध्यम मानले जाते. कारण शिक्षणच मानवाला निर्भय बनवत असते. व्यक्तीला स्वातंत्र्यासोबतच मुलभूत अधिकार आणि हक्कांची जाणीव करून देतं ते शिक्षणच. स्त्री शिक्षणाचा विचार केला तर भारतात सावित्रीबाई फुलेंच्या नंतरच स्त्री शिक्षणाची वाट मोकळी झालीय. त्याअगोदर महिलांच्या कित्येक पिढ्या शिक्षणापासून वंचित राहिलेल्या आहेत. आजची परिस्थिती त्यामानाने चांगली असली तरी त्यापेक्षा वेगळी आहे असे म्हणणं सुध्दा योग्य होणार नाही. त्याकाळी जशी स्त्री निर्भिड नव्हती, स्वावलंबी नव्हती तशी ती आजही तेवढीशी निर्भिड आणि स्वावलंबी असल्याचे पाहायला मिळत नाही. आजही मुलींना शिकण्याची इच्छा असतांनाही पालक मुलीचे लग्न ह्या जबाबदारीतून स्वतःची सुटका व्हावी म्हणून तिचं लग्न लावून देतात आणि तिला शिक्षणापासून वंचित राहावे लागते. माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षणाच्या बोर्डाच्या परीक्षेत महाराष्ट्रासह देशभरात मुलीच पहिल्या येतांना दिसतात. आता तर जणू काही, ती एक परंपराच बनली आहे. पण असं असुनही पदवी व पदव्युत्तर शिक्षणात मुलींची संख्या अत्यल्प आहे. स्त्री शिक्षणात येणारा अडथळा मग तो सामाजिक, आर्थिक व सांस्कृतिक किंवा इतर कुठल्याही कारणामुळे येत असला तरी तो अडथळा दूर करण्याचं आव्हान हे स्त्री समोरच असणार आहे. कारण तिलाच निर्भिडपणे व स्पष्टपणे शिक्षणातील सर्व अडथळे झुगारून द्यावे लागतील.

एकंदरीत स्त्री जीवनातील काही प्रमुख आव्हानांचा विचार करतांना फ्रेंच स्त्रीवादी लेखिका सिमोन द बोव्हर यांच वाक्य आठवल्या शिवाय राहत नाही. त्यांनी आपल्या ढहश डशलेपव डशु या पुस्तकात स्त्रियांविषयी आपलं मत व्यक्त करतानां असे म्हटले की, जपश ळी पीं लीप र्ली रिींहशी लशलेोशी ुेारप. (स्त्री जन्माला येत नाही तर ती समाजाकडून घडवली जाते). त्यांच्या या वाक्यातून आपल्या लक्षात येते की, समाजाचा स्त्रियांच्या जिवनावर सातत्याने परिणाम होत असतो. समाज संस्कृती आणि प्रथा किंवा परंपरेच्या नावाखाली तिला एका साच्यात बसवतो. सोबतच इथल्या तथाकथीत संस्कृतीने त्यांना अबला, नाजूक, हळवी ठरवलयं. त्यामधून शारीरिक व मानसिक दृष्ट्या दुबळेपणा त्यांच्यावर लादला गेलाय. त्यावर समाजाच्या कुठल्याच स्तरातून कुठलाही साधा अक्षेपही नोंदवला गेला नाही. त्यामुळे पूर्वीपासून स्त्री अशीच घडवली गेली व काही प्रमाणात आजही तशीच घडतेय. तेंव्हा तिला आता स्वतः ला आपल्या चेहऱ्यावरील हसण्यामागचं प्रचंड मोठं दुखं बाजूला करावं लागणार आहे. असं म्हटलं जात स्त्री ही सर्वच कार्याची जननी आहे आणि जर तिनं स्वतः ला घडवण्याचा वसा घेतला तरच, सिमोन द बोव्हर यांचं समाज तिला घडवतो हे वाक्य सुध्दा फोल ठरल्याशिवाय राहणार नाही. निश्चितच या कामी शिक्षित समाजाने तिच्या पाठीमागे ढालीसारखं उभं राहणं आवश्यक आहे. एक वडील, भाऊ, पती आणि मुलगा म्हणून घरातूनच आपलं कर्तव्य आहे तिला साथ देण्याचं. तुमच्या साध्या गोड बोलण्याने सुध्दा त्यांचा आत्मविश्वास वाढेल, तुमच्या साथीने त्यांना हवं तिथं जाऊन स्वत:ला सिद्ध करता येईल आणि त्यातूनच तिला तिच्यासमोरील प्रत्येक आव्हान पेलण्याचं बळ सहजरित्या मिळत जाईल. मग बघा त्याही गगनात उंच उंच भरारी घेतील. अंर्तमनातून हसतीलही त्या आणि तिळमात्र कशाचीही काळजी न करता... सन्मानाने जगतील सुध्दा !

-ड. वैभव उत्तम जाधव
एम.ए. बीएड, एल. एल. बी.
रा. सोमठाणा ता.वसमत
जि.हिंगोली
मो.७७९८०४६९६८
इ-मेल :-
vujadhav17gmail.com

घरातील नवीन सदस्य

काय मित्रा, या दिवाळीला विशेष खरेदी आहे की नाही? दिवाळीचा सण मोठा, नाही आनंदाला तोटा. काल बाजारात गेलो होतो. तिकडे खरेदीची धूम होती. तू काय खरेदी करणार आहेस? अरे, खरेदी करणार होतो. दुचाकीची चौकशी करायला गेलो, तर शोरूममध्ये बसायला जागा नव्हती. गाड्यांच्या कंपन्या खूप झाल्या. त्यात प्रत्येक कंपनीची शेकडो मॉडेल्स आहेत. प्रत्येक मॉडेलमध्ये वेगवेगळे रंग आहेत आणि लोक अत्यंत चोखंदळ झालेले आहेत. विशेषतः तरुण मुलांना विशिष्ट मॉडेल आणि विशिष्ट रंगाची गाडी पाहिजे असते.

अरे, हे तर काहीच नाही. कार खरेदी करणाऱ्यांचा वेगळाच रुबाब असतो. पूर्वीच्या काळी पैसे भरत असत आणि कार घरी घेऊन जाऊन त्याची पूजा करत. आजकाल प्रत्येक गोष्टीचा इव्हेंट झाल्यामुळे सोशल मीडियावर लगेच लोकांना टाकायचे असल्यामुळे 'कार खरेदी' हा एक मोठा सोहळा झाला आहे. शोरूमवाले पण याचा पुरेपूर फायदा करून घेत असतात. चांगल्या पद्धतीने सजवलेल्या एका कोपऱ्यात नवी कोरी कार उभी केली जाते. त्याच्यावर रंगीत आच्छादन असते. मग, नवरा-बायको दोन बाजूंनी येतात. बॅकग्राऊंडला काहीतरी म्युझिक असते. हळूहळू चालत आणि एकमेकांकडे पाहत ते येतात आणि त्या कारवरील पडदा दूर करतात. लगेच त्यांच्यावर फुलांची बरसात होते आणि एक भली मोठी किल्ली त्यांच्या हातात ठेवली जाते. हे लगेच सोशल मीडियावर सर्वत्र व्हायरल करण्यात येते.

अरे, हे तर काहीच नाही. मी परवा कारच्या शोरूमसमोरून चाललो होतो. सहज दिसले म्हणून थांबलो. एक कुटुंब कार घेण्यासाठी आले होते. त्या कुटुंबाच्या बरोबर किमान १५ ते २० गाड्यांमध्ये मित्र आणि नातेवाईक आलेले होते. एकदाची कार डिलिव्हरी झाली. टाळ्यांचा कडकडाट झाला, म्युझिक वाजले आणि पेढेही वाटून झाले. पूजा झाल्याबरोबर कुटुंबातील तरुण मुलांची आमच्या कुटुंबातील नवा सदस्य म्हणून फेसबुकवर पोस्ट पण आली आणि इन्स्टाग्रामवर फोटोपण झळकले.

पण, मी काय म्हणतो, एखादे वाहन खरेदी केले, तर त्याला घरातील नवीन सदस्य असे कसे म्हणता येईल? हा आज नवीन असणारा सदस्य जुना झाल्यानंतर, तुम्ही त्याला विकून टाकणार असाल, तर मग त्या सदस्यत्वाला काय अर्थ आहे? काही लोक तर दोन-तीन वर्षांत आपल्या कार बदलतात. काही लोकांकडे तीन-तीन, चार-चार कार असतात. मग, या कारना 'घराचा सदस्य' असे कसे म्हणता येईल? अरे, साधी गोष्ट आहे. मध्यमवर्गीय घरामध्ये पहिली कार खरेदी करण्याचा आनंद काही वेगळाच असतो. त्यामुळे या कारची विधिवत पूजा करून त्याला घराचा सदस्य म्हणून मान दिला जातो. जीव नसलेल्या वस्तूचीही पूजा करून ती घरामध्ये आणणारी आपली भारतीय संस्कृती महानच म्हणावी लागेल.

पक्षीयफुट लोकशाहीचे धिंडवडे काढत नाही का?

भारतात पक्षीय राजकारणाला पक्षांतराची किड लागली असुन बदलत्या काळानुसार आजचे राजकिय नेतृत्व स्वार्थी आणि संधीसाधु वृत्तीचे बनले आहे. सत्येचा हव्यास, पदाची लालसा आणि आर्थिक मिळकत एवढ्यासाठीच राजकारणी धडपडतांना दिसत आहेत. सत्येच्या राजकारणात न्हाऊन निघण्यासाठी पक्षाची ध्येयधोरणे, विचारसरणी, निष्ठा, कार्यकर्त्यांचे प्रेम आणि विश्वास इ.बाबींचा त्याग करणं त्यांच्यासाठी शुल्लक बाब बनली आहे.

खऱ्या अर्थाने पक्षांतराचे मुळ पैशात आहे असे म्हटले तर वावगे ठरणार नाही. कारण स्थानिक पातळीवर ग्रामपंचायत निवडणुक लढविण्यासाठी लाखों रुपये खर्च करावा लागतो तर मग विधानसभा आणि लोकसभा निवडणुक लढविण्यासाठी किती खर्च केला जात असेल? याचा विचार सामान्य माणसाच्या बुध्दीच्या पलिकडचा आहे. त्यातही अलिकडच्या काळात तर पक्षांतराच्या नविन रुपाने जन्म घेतला आहे तो म्हणजे, एखाद्या पक्षातील राज्य विधीमंडळ किंवा संसद सदस्यांनी पक्षाविरुद्धच सामूहिक बंड पुकारत सत्तांतर घडवुन आणणे होय. भारतीय संविधानाच्या ५२ व्या घटनादुरुस्ती अन्वये इ.स. १९८५ साली पक्षांतरबंदी कायदा तयार करण्यात आला. ह्या कायद्यानुसार २/३ आमदार किंवा खासदार एखाद्या पक्षातून फुटुन बाहेर पडल्यास ती वैचारिक फुट माणली जाते. त्यामुळे त्यांच्यावर म्हणजे त्या आमदार किंवा खासदारांवर अपात्रतेची कुठलीही कारवाई करता येत नाही. सोबतच ज्यांच्याकडे २/३ संसद सदस्य किंवा राज्य विधिमंडळाचे सदस्य असतात तो मुळ पक्ष आणि ज्यांचाकडे १/३ सदस्य राहतील तो त्या पक्षाचा गट म्हणून ओळखला जातो. पण अलिकडच्या चार-पाच वर्षात घडलेल्या घटना म्हणजे गोव्यासारख्या राज्यात विरोधी पक्षातील दहा आमदारांनी थेट सत्ताधारी पक्षात दाखल होणे असो, की कर्नाटकात चाललेला सत्तेचा पोरखेळ आणि त्यानंतर तिथे झालेला सत्ताबदल असो, की मागे महाराष्ट्रात अगोदर शिवसेना आणि नंतर राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाच्या आमदारांच्या बंडातून झालेले सत्तांतर असो. ह्या सर्व प्रकरणाच्या बाबतीत पैशाचा वापर, पदांची अमिशे आणि इतर कारवाईंच्या भितीच्या टांगत्या तलवारीचा वापर झाला की नाही? हे माहीत नसलं तरी, तो झालाच नाही! असे म्हणण्यास सुध्दा वाव उरत नाही. मोठ्या राज्यांचे सोडा पण गोव्या सारख्या छोट्या राज्यात मोठ्या राष्ट्रीय पक्षांना २/३ सदस्य फोडणं तेवढसं अवघड नाहीय. मग ती वैचारिकच फुट आहे, हे कशाच्या आधारावर मानावं? मुळात कुणीही कधीही जनहितासाठी बंड केल्याचे आजपर्यंत पाहण्यात आलं नाही, भविष्यातही तसं बंड पाहण्यात येण्याची शाश्वती नाही. आधार जरी वैचारिकतेचा असला तरी कुठलही बंड राजकीय कुरघोडी आणि स्वार्थापोटी झाल्याचे दिसून येते. वास्तविकतः एखाद्याने पक्ष स्थापन करायचा, तो वाढवायचा, त्यासाठी अख्खी हयात खर्ची घालायची. स्थानिक पातळीवरून प्रादेशिक किंवा राष्ट्रीय पक्षापर्यंत तो मोठा बनवायचा. पक्ष स्थिरस्थावर झाल्यावर पुढे सत्तेची लालसा घेऊन कुणीतरी समोर येणार पक्षाच्या लोकप्रतिनिधींना वेगवेगळी आमिषे दाखवून फितवणार आणि वैचारिक बंड ह्या सोज्वळ नावाखाली पक्षावर आपली मक्तेदारी मिरवणार हे कितपत योग्य आहे. जर अशी बंड पक्षाच्या आणि पक्षनेतृत्वाच्या अस्तित्व आणि अस्मितेलाच आव्हान देत असतील तर ते नैतिकदृष्ट्या योग्य नसून ते लोकशाहीची थट्टा करणार आहे. मग अशा परस्थितीत पक्षाध्यक्ष म्हणून पक्षनेतृत्वाकडे विषेश अधिकार नसतील, तर हा राजकीय दरोडेखोरांनी त्या पक्षावर अनैतिक रित्या टाकलेला डाकाच आहे ना! ह्या बाबींवरही निवडणूक आयोगाच्या दालनात विचार विनिमय होण आवश्यक आहे. त्या दृष्टीने पक्षांतर बंदी कायद्यात योग्य तो बदल व्हायला हवा ना! अजूनही असल्या अनेक छोट्या किंवा प्रादेशिक पक्षावर पक्षांतर्गत दरोडेखोर नजर ठेऊन असणारच आहेत. त्यांना पक्षाची ताकद, किंमत दाखवून द्यावी लागणार आहे. त्यामुळे पक्षांतर बंदी कायद्यातही सुधारणा करण्याची गरज निर्माण झालीय का? असा प्रश्न राजकीय अभ्यासकांच्या आणि विश्लेषकांच्या मनात निर्माण झाला आहे.

अलिकडे महाराष्ट्रात सत्ता शिल्लक ठेवणं, ही बाब खुपच प्रतिष्ठेची बनली आहे. राष्ट्रवादीचे सर्वेसर्वा शरद पवार यांच्या नेतृत्वाखाली शिवसेना व काँग्रेस यांच्या सहकार्याने सुरुवातीला महाविकास आघाडी सरकार आणि नंतर देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वात एकनाथ शिंदे यांच्या बंडाच्या मदतीने महायुती सरकार स्थापन केले गेले. म्हणजेच सत्ता जपणं ही प्रत्येकाला आपली प्रतिष्ठाच वाटत आहे. त्यापुढे मग फडणवीसांनी अजित पवार यांनाही आपल्या गळाला लावुन त्यांनाही सत्तेत सहभागी करून घेतले. खरं पाहिलं तर फडणवीसांना अजित पवारांची कुठलीही आवश्यकता नव्हती पण भविष्यात शरद पवार आपल्यावर भारी पडतील ही बाब फडणवीस जाणुन होते आणि त्यातूनच थोरल्या पवारांना रोखण्यासाठी म्हणून त्यांनी धाकट्या पवारांच्या बंडखोरीला खतपाणी घातल्याचे दिसून येते. कदाचित हे अंतर्गत राजकारण ह्या सत्ताधिशांच्या फायद्याचे असेलही पण सर्वसामान्य जनतेचं काय? लोकांनी कोणावर विश्वास ठेवून लोकप्रतिनिधी निवडावेत. ही पक्षीय फुट लोकशाहीचे धिंडवडे काढत आहे, असं निवडणूक आयोगाला का वाटत नाही? का मग स्वायत्त संस्थाकडे ह्या बाबींवर विचार करायला वेळच मिळत नाही. महाराष्ट्रात घडलेला पक्ष आणि बाप चोरण्याचा प्रकार लाजिरवाणा आहे, साधं एवढही वाक्य कुठल्याच स्वायत्त संस्थेच्या तोंडून आतापर्यंत तरी निघालं नाही. आरे आपण लोकशाही-लोकशाही म्हणतो ते नेमकं आहे तरी काय? वरतुन ह्या गंभीर मुद्दाला समाजातल्या कुठल्या विचारवंताने हात घातला, त्यावर भाष्य केलं किंवा लिखाण केलं तर त्याचाही आवाज वेगवेगळ्या माध्यमातून दाबला जातो. मग आता ह्यावर बोलायचे कोणी? हाही मोठाच प्रश्न म्हणावा लागेल.

तर दुसरीकडे लोकप्रतिनिधीत्व करीत नसलेल्या राजकीय पक्षीय पदाधिकारी आणि नेत्यांची परस्थिती सुध्दा यापेक्षा फारशी वेगळी नाही. एखाद्या पक्षात मोठं व्हायचं, मोठ्या पदावर पोहचायचं आणि दुसऱ्या पक्षात पक्षांतर करायचं आणि पुढे आपणच पक्ष बदलण्याचे खापर एखाद्या नेत्यावर किंवा पक्षाच्या कार्यपध्दतीवर फोडुन मोकळ सुध्दा व्हायचं हा स्वार्थी राजकारण्यांचा जणु काही फंडाच बनला आहे. पक्षाच्या जिवावर जगलेल्यांनी पक्षाला सोडुन देणे पक्षासाठी किती घातक आहे हे माहीत नाही पण नक्कीच ते लोकशाहीसाठी घातक आहे. कारण जो पक्षाशी प्रामाणिक राहत नाही तो उद्या जनतेशी, त्यांच्या प्रति असणाऱ्या कर्तव्यांशी प्रामाणिक राहिलच याची काय हमी आहे? या अनुषंगाने गुजरातचे माजी मुख्यमंत्री शंकरसिंह वाघेला यांनी पक्षांतर करणाऱ्या लोकप्रतिनिधींना भविष्यातील दहा वर्षे कोणतीही निवडणुक लढविण्यास बंदी असली पाहिजे असे मत व्यक्त केले आहे, त्यांचे हे मत योग्य आहे का नाही, त्यावर विचार केला गेला पाहिजे का नाही हा संशोधनाचा विषय आहे, त्यात आपल्याला पडायचे नाही. पण तरीही एकंदरीत पक्षांतरासारख्या विघातक प्रवृत्तीला कायदेशीर सुधारणांसह आळा घालण्याची गरज निर्माण झाली असल्याचे दिसुन येत आहे.

अॅड. वैभव उत्तम जाधव
एम.ए. बीएड, एल. एल. बी.
मो.नं.७७९८०४६९६८
इ- मेल : र्तीक्षरवहर्ीं१७सारळश्र.लो

मि गुलाबाच्या कळ्यांत उगवला

तू सुगंध होऊन ये
मी फक्त नावाला गुलाब पाकळ्यांत वसलेला
तू सुगंधाने मन मोहून घे
माझे शोषण करायला मधमाश्या येतील
तू सुगंधाने मोहित कर
हवेत सोडून ये
मि गुलाबाच्या कळ्यांत उगवलो
तू सुगंध होऊन ये
मी रात्रीच्या काजवत उगविलो
तू प्रकाश होऊन ये
माझे तेज पाहता आश्चर्य वाटेल
तू सूर्याचा प्रकाश रात्रीत घेवून ये
काळोखात विसरलेल्या वाटसरुंना रस्ता दाखवू
तू नवी आशा होऊन ये
मी पणतीत उगवीलो तू वात होऊन ये
देवाला मोहित करू प्रेमज्योतीने
तू प्रेमभावात भक्ती होऊन ये
मी सुरांत विस्कटलो
तू सुरांना गुंफनारे गीत होऊन ये
एक होऊन गीतांचे वेड लाउ
तू सरस्वती होऊन ये
मी स्वरांत उगविलो
तू शब्द होऊन ये
मिळून भाषेचा कणा होऊ
तू वळण होऊन ये
लिहिलेला शब्द कादंबरीत वसतो
शोभा होतो ग्रंथालयाची
न हरवेल आपली कथा इतिहासात
तू अशी ज्वलंत होऊन ये
मी सुरांत उगविलो
तु गीत होऊन ये ....

सतिष बनसोड
मु. राहटी पो. हिंगणवाडी
ता. कारंजा जी. वाशिम मो. ७९७२५९९३०५

भारतीय संस्कृती आणि वनस्पती

आपली भारतीय संस्कृती प्राचीन आहे. ती खरं तर अभ्यासाअंती बघितले तर विज्ञानाधिष्टीत असल्याचे आढळते. तसेच तिच्यात कृतज्ञताशिलता देखील आहे. याच तत्वावर आधारित आपले सणं व उत्सव हिंदूधर्मात समावीष्ट केल्याचे दिसून येते. सामान्य जनमाणसात हे विज्ञान समजायला कठीण जाईल म्हणून त्याला धार्मिकतेची जोड दिली जावून त्यायोगे सश्रद्ध अंतःकरणाने लोक त्यानिमित्त सणाआड असलेली जीवनासाठी उपयुक्त असलेली बाब आचरणात आणतील व आपले आरोग्य जतन करू शकतील. आपल्या धर्मात कित्येक बाबी आहेत. त्यातील एक बाब म्हणजे आपल्या संस्कृतीतील सणे, उत्सव यांच्याशी निगडीत असलेल्या विविध वनस्पती.

वनस्पती चे विश्वच अद्भुत आहे. कितीतरी प्रकारचे वनस्पतींचे वर्ग आहेत. सूक्ष्म वनस्पती जसे जिवाणू, शेवाळे, बुरशी, दलदली वनस्पती, फुले न येणाऱ्या वनस्पती व फुलांच्या वनस्पती त्यात छोटे झुडपे ते महाकाय वृक्ष येतात. या सर्व वनस्पती मानवास सर्वच बाबतीत उपयुक्त असून ईश्वराने जणू मानवाला आशीर्वाद देण्यासाठी पृथ्वीवर उभारलेले हात आहेत.

बघाना प्रत्येक दिवशी सकाळ ते रात्री व जन्म ते मृत्यू पर्यंत वनस्पतींचा मानवास सहवास लाभतो. अन्न, फुले, फळे, लाकूड, औषधें, रंग, धागे इत्यादी इत्यादी.... विविध रंगी फुलांच्या चादरी मुळे तर पृथ्वी सुंदर नटून मानवी मन सुप्रसन्न करते. बारशा पासून तर सणे, उत्सव, समारंभ,वाढदिवस, स्वागत, विवाह, व शेवटी श्रद्धांजली ही फुलांशिवाय शक्यच नाही!

तर अशा या वनस्पतींचे शास्त्रीय महत्व प्राचीन कालीच आपल्या पूर्वज ऋषींमुनींनी गहन अभ्यास व संशोधन करून ओळखले व मानवी कल्याणासाठी त्यांचा धार्मिक वर्तुळात अंतर्भाव करून टाकला जेणे करून आपसूकच लोक त्याचा उपयोग घेतील व त्या अनुषंगाने त्यांचे संवर्धनही करतील.

गुडीपाडवा हा आपला नववर्षाचा पहिला सण!यादिवशी गुढीमध्ये कडुलिंबा च्या पानांचा व फुलांच्या मोहराचा तसेच आंब्याच्या पानांचा समावेश असतो. तसेच यादिवशी कडुलिंबाची कोवळी पाने, मिरे, हिंग, जिरे, सैंधव मीठ घालून चटणी करून खायचा प्रघात आहे. तर कडुलिंब हा फार मोठा औषधी गुणधर्माचा वृक्ष आहे. तप, रोगजंतू मारक आहे. शीतलता देणारा आहे. मिरे, जिरे, हिंग पाचक असून इतरही औषधी तत्व त्यात आहे. याचा धार्मिक विधीतून केलेला अंतर्भाव किती आरोग्य पूरक आहे. आंब्याची पाने तर सर्वच सणा मध्ये तोरणाच्या रूपात शुभ म्हणून वापरली जातात. आता नविन संशोधानंती कळून आले आहे की आंब्याची पाने भरपूर प्रमाणात प्राणवायू देतात अर्थात सर्व मांगल्याच्या प्रसंगी घरातील वातावरण शुद्ध ठेवतात.तसेच होळी ला नैसर्गिक रंग

वापरण्यासाठी पळसफुले वापरली जातात ही सुद्धा औषधी आहे. दुसरे वनस्पतीशी निगडीत महत्वाचे सण म्हणजे हरितालिका व गणेश उत्सव. या मध्ये गणेशाला एकवीस प्रकारच्या पत्री अर्पण करण्यात येतात त्याने पूजा केल्याचे मानसिक समाधान तर मिळतेच

डॉ शुभांगी ना. इंगोले
कल्पना विला
डॉ. बारबदे हास्पिटल चे बाजूला,
अनंत मेडिकल शॉप जवळ,
कॅम्प रोड, अमरावती पिन ४४४६०२
मो. ९८२३२५९३३१

परंतु भाद्रपदात या वनस्पती मुबलक असतात व सर्व अत्यंत महत्वाच्या औषधी वनस्पती आहे आणि आपल्या भागात त्या सर्वत्र मिळतात. गणपती ला ज्या एकवीस पत्री प्रिय आहेत व त्याला अर्पण केल्या जातात त्या म्हणजे अगस्ती किंवा हादगा, अर्जुन, आघाडा, कण्हेर, केवडा, जाई, डाळिंब, डोरली, तुळस, दुर्वा, देवदार, धोतरा, पिंपळ, बेल, बोर, मरवा,मधुमालती, भ्रून्गराज किंवा माका, रुई किंवा अर्क, विष्णुक्रांता किंवा शंखपुष्प किंवा गोकर्ण आणि शमी. या सर्वच्या सर्व वनस्पती औषधी असून, प्रत्येकीत वेगवेगळे औषधी गुणधर्म आहेत नेत्रविकार, हृदय रोग,हाडांची बळकटी,

स्त्रीरोग,मूत्ररोग,जिभे वरील वा मुख व्रण,पित्तविकार,ताप, खोकला, त्वचा रोग,जंतू नाशक शीतलता, नाकातील रक्त स्त्राव,श्वसन रोग,पोटाचे पचन विकार,अतिसार, अंतरग्रंथी उत्तेजित करून ग्रंथी स्त्राव संतुलित करणे,केसांचे आरोग्य, मेंदूचे आरोग्य, बुद्धी आणि स्मृतीवर्धक,सर्व रोग शमनार्थ जसे शमी पत्र इत्यादी.तूळशीची

पूजा तर हिंदू धर्माचा गाभा आहे. आज विदेशात तुळशी वर संशोधन होत असून ती तापा पासून तर हृदयरोग, कॅन्सर वर गुणकारी आहे. दसऱ्या ला आपट्याची पाने स्नेह वृद्धिंगत करण्यासाठी अदान प्रदान केली जातात सोन त्याला म्हंटल जातं तर ही पाने भरपूर रोगांवर अतिशय उपयुक्त आहेत. ती फेकून न देता औषधी उपयोगासाठी आपण वापरू शकतो. दिवाळी ला झेंडूंच्या फुलांचा मान असतो. ते पण औषधी गुणधर्माचे आहेत.

तर भरपूर वनस्पती या औषधी गुणधर्माच्या आहेत. आपल्या ऋषीं मुनींनी पुरवजांनी कित्येक वर्ष संशोधनात्मक अभ्यास, तपश्चर्या करून त्यातील उपयोगी तत्व सांगून ठेवले आहे. आपल्या सभोवतालच्या निसर्गातून आपल्याला त्याची उपलब्धी मिळावी व हे ज्ञान पुढील पिढ्यानकडे जावे या अनुषंगाने लोकप्रिय उत्सवाच्या माध्यमातून त्याचा प्रसार व्हावा व हा निसर्गाचा खजिना ज्ञात होऊन त्याचे संवर्धन व्हावे या हेतूने आपले सण उत्सव हे वनस्पतीशी निगडीत ठेवले आहे. देवतांशी वनस्पती निगडीत ठेवल्या आहेत.

याच प्रकारे आपल्या ज्योतिष्य शास्त्रात सत्तावीस नक्षत्रांशी निगडीत सत्तावीस आराध्य वृक्ष सांगितले आहेत. जातक ज्या नक्षत्रांच्या अंमलाखाली असेल त्याप्रकारचे सम्भाव्य रोग सांगितले आहे व त्याच्या निराकरणानार्थ विशिष्ट नक्षत्राचा विशिष्ट वृक्ष निर्देशीत केला आहे आणि आश्चर्य हे की त्या त्या रोगावर तो तो वृक्ष, त्याचे पंचान्ग, त्याचा सहवास उपयुक्त आहे.म्हणून त्यांची पूजा सांगितली आहे. हे मी स्वतः केलेल्या संशोधनातून सिद्ध झाले आहे. मी त्याचे मॉलिक्युलर पातळी वर संशोधन केले आहे. आज जे या वनस्पती वर संशोधन होत आहे ते आपल्या पुर्वजानी जे सांगून ठेवले त्यावर खरे उतरत आहे म्हणजे आपले ऋषींमुनींचे ज्ञान हे किती अतुल्य असून ते महाज्ञानी असल्याचे सिद्ध होत आहे. बरे ज्या वनस्पती अशा उपयुक्त व अनमोल आहेत त्या पूजनीय करून ठेवल्या आहेत. या मागे आपल्या संस्कृतीची कृतज्ञता दडलेली आहे म्हणूनच आपली संस्कृती महान आहे. वंदनीय आहे.म्हणूनच तुकाराम महाराज म्हणतात वृक्षवल्ली आम्हा सोयरे वनचरे....

हे सुरांनो एक व्हा!

विविध प्रकारच्या वाद्यांचा आणि गायकांच्या सुरांचा मेळ बसला की, संगीत कानाला ऐकायला सुरेल वाटते. राजकारणामध्येही अनेक प्रकारचे सूर असतात. स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुका जवळ आल्यानंतर वेगवेगळे सूर उमटायला सुरुवात झाली आहे. पुढील काळामध्ये जनतेला कोणता आर्केस्ट्रा पाहायला मिळेल की गोंधळ पाहायला मिळेल, हे फक्त परमेश्वरच जाणे. युती आणि आघाडीचा काळ असताना बेसुरांची मैफील नेहमी होत असते. राज्यातील महत्त्वाच्या पक्षांनी स्थानिक पातळीवर युती किंवा आघाडीचे अधिकार जिल्हा पातळीवरील नेत्यांना दिले आहेत. मैत्रीपूर्ण लढती होतील, तर करा; परंतु एकमेकांचा द्वेष करू नका, असेही सांगितले गेले. हे काही आम्हास समजलेले नाही. सरकारमध्ये एकत्र असलेल्या दोन पक्षांचे उमेदवार एकमेकांविरुद्ध उभे राहिले, तर ते एकमेकांविरुद्ध बोलल्याशिवाय राहतील का? प्रेमात, युद्धात आणि निवडणुकीत सर्व काही क्षम्य असते. प्रत्येक उमेदवार निवडणूक अटीतटीनेच लढवल्याशिवाय तो निवडून येऊ शकत नाही. अशावेळी विरोधी पक्षाला नामोहरम केल्याशिवाय आपली बाजू उजवी दिसत नसते, ही प्रत्येकाची अडचण आहे.

आपण गेल्या पाच वर्षांत काय केले किंवा पुढील पाच वर्षांत आपण काय करणार आहोत, याची आश्वासने देत निवडणूक लढवता येईल; परंतु प्रतिपक्षापेक्षा आपण सरस आहोत, हे सिद्ध होणार नाही. विरोधी उमेदवारांनी केलेला भ्रष्टाचार, त्यांचा नाकर्तेपणा, त्यांच्या पक्षाची धरसोडीची भूमिका, कुठल्याही तत्त्वाचे राजकारण नसणे या गोष्टींवर टीका केल्याशिवाय निवडणूक होत नसते. यामुळेच स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुकीत परस्परविरोधी सूर निघतच असतात.

युती किंवा आघाडीचे दोन प्रकार आहेत. एक निवडणूक पूर्व आणि एक निवडणूक झाल्यानंतर. निवडणूकपूर्व युती ही जनतेला आवाहन करण्यासाठी असते. निवडणुका झाल्यानंतर युती किंवा आघाडी ही सर्व काही गुंडाळून वाटेल तशी जमवलेली असते. निवडणूक पश्चात युती किंवा आघाडी ही असंख्य तडजोडी करून केवळ सत्ता मिळवण्यासाठी केलेली असते. मतदान संपल्यामुळे जनतेच्या हातामध्ये हात चोळत बसण्याशिवाय काहीही नसते.

अशावेळी जनता हताश होऊन ज्यांना आपण निवडून दिले आहे, ते अवघ्या १५ दिवसांत कसे बदलले आणि एकमेकांच्या विरुद्ध लढलेले पक्ष कसे एकत्र आले, याची मात्र गंमत पाहत असते. टीका करा; पण सांभाळून करा, असा सल्ला राज्यपातळीवरील नेते स्थानिक कार्यकर्त्यांना देत आहेत. या देशात आज कुणी कुणाचे ऐकत नाही. लेक बापाचे ऐकत नाही की सून सासूचे ऐकत नाही. अशावेळी राज्य पातळीवरील नेतृत्वाचे कार्यकर्ते कितपत ऐकतील, याविषयी कोणाच्याही मनात शंका नाही. काय असेल ते असो; परंतु हे सुरांनो एक व्हा आणि जनतेचा विकास साधा, एवढेच आवाहन आम्ही करू शकतो.

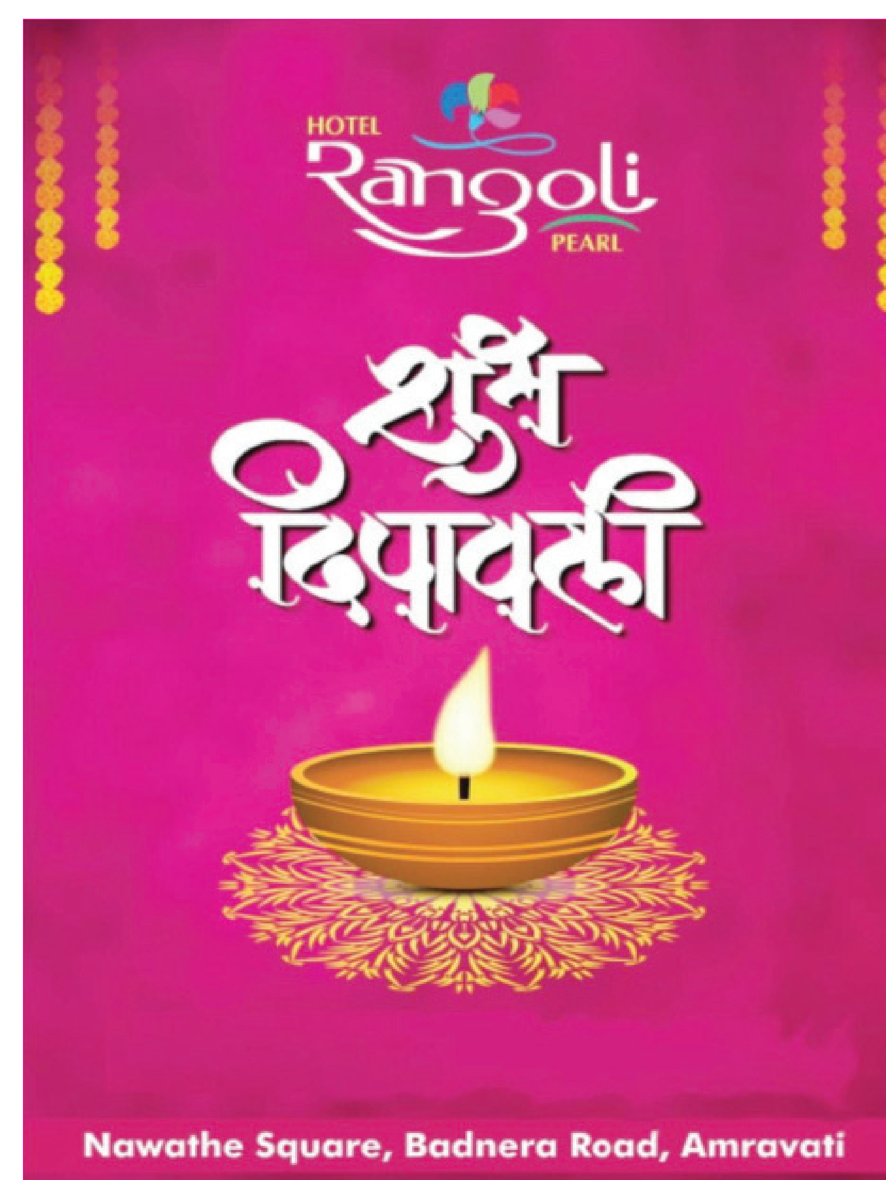

रब्बीत सिंचनाची सोय नाही, कमी पाण्यात चांगलं उत्पन्न देणारी 'ही' पिके घ्या!

दि.२१ विदर्भ प्रजासत्ताक

रब्बी हंगामात गहू, बार्ली, मोहरी आणि बटाटे यांसह इतर डाळींची पिके घेतली जातात. यातील काही पिके ही पाण्याच्या सोयीनुसार घेतली जातात. म्हणजे पाण्याची उपलब्धता असेल तरच गव्हाचे पीक घेतले जाते. पण काही शेतकऱ्यांकडे सिंचनाची सुविधा नसते, अशावेळी कमी पाण्यात शेती करण्यावर भर देणे आवश्यक ठरते.

म्हणूनच रब्बी हंगामात अशी कुठली पिके घेता येतील, जी कमी पाण्यात पिकवता येतील, शिवाय त्या पिकातून उत्पन्नही चांगले मिळेल. तर यामध्ये हरभरा, जवस, मसूर, वाटाणा, जवस इत्यादी पिके घेतली जाऊ शकतात. या पिकांबद्दल थोडक्यात माहिती घेऊयात....

हरभराहरभरा हे एक कडधान्य पीक आहे आणि रब्बी हंगामातील मुख्य पीक आहे. हरभरा हे व्यावसायिक पीक देखील मानले जाते. हे लक्षात ठेवणे महत्त्वाचे आहे की या पिकाला वाढण्यासाठी जास्त पाण्याची आवश्यकता नाही.

विदर्भ प्रजासत्ताक कृषी विशेष

हरभरा फक्त एक किंवा दोन सिंचनांनी काढता येतो. पेरणी करताना आणि फुलोऱ्याच्या वेळी एकदा पाणी दिल्यास चांगले पीक मिळते.

मसूर आणि वाटाणे

मसूर आणि वाटाणे ही देखील डाळींची पिके आहेत आणि रब्बी हंगामात घेतली जातात. जर तुमच्या शेतात पाणी साचत नसेल आणि नद्या किंवा कालव्यांना पाणी राहत नसेल तरीही, तुम्ही ही पिके घेऊ शकता. एक किंवा दोन सिंचन पुरेसे मानले जातात. हिवाळ्यात अनेकदा हलक्या स्वरूपाचा पाऊस येतो, हा पाऊस देखील या पिकांसाठी फायदेशीर ठरतो.

जवस- जवस हे रब्बी हंगामात घेतले जाणारे सर्वात महत्वाचे पीक आहे. हे तेलबियांचे पीक आहे आणि नोव्हेंबर-डिसेंबरमध्ये पेरले जाते. जवस हे देखील तुलनेने सोपे पीक आहे आणि त्याला जास्त पाण्याची आवश्यकता नाही. पिकाच्या परिपक्वतेसाठी जमिनीतील हलकीशी ओलही पुरेशी असते.

हे लक्षात घेतले पाहिजे की, रब्बी पिके हिवाळ्याच्या हंगामात घेतली जातात. हिवाळ्यात, रात्री थंड असतात, ज्यामुळे जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यास मदत होते. शिवाय, हिवाळ्याच्या हंगामात सूर्य तितका तीव्र नसतो, त्यामुळे झाडे सुकण्याची शक्यता कमी असते. हे लक्षात घेतले पाहिजे की वर उल्लेख केलेली पिके मर्यादित पाणी असलेल्या क्षेत्रांसाठी सर्वोत्तम आहेत.

शेतकरी ते थेट ग्राहक
कामधेनु नॅचरल्स
उत्तम आहार सर्वोत्तम जीवन
विषमुक्त फळे, भाजी व धान्य एकाच ठिकाणी
समर्थ हायस्कूल जवळ, अकोला अर्बन बँकेच्या बाजुने देवरणकर नगर, अमरावती
नंदकिशोर गांधी, मो. ७७२००७७५५०

कितीा हा अविचार!

आपण कुठेही आसपास पाहिले की, दोन गटांत हाणामारीच्या बातम्या हमखास असतात. काही राजकीय पक्षांचा, तर 'खळखट्याक' हा परवलीचा शब्द आहे. याने त्याचे डोके फोडले, त्याने त्याच्यावर वार केला अशा प्रकारच्या हिंसक वार्ता आता आपल्या सवयीच्या झाल्या आहेत; पण परवा घडलेला प्रकार अद्भुत आणि आश्चर्यजनक आहे. विधिमंडळाच्या लॉबीमध्ये चक्क दोन आमदारांच्या दोन गटांमध्ये हाणामारी झाली. विधिमंडळात आता केवळ एवढेच व्हायचे बाकी होते. विचाराने विचाराचा सामना करण्याऐवजी जागोजागी अविचार राज्यात दिसून येत आहे, ही काळजीची बाब आहे. किमान आजघडीला वाद झालेल्या दोन्ही आमदारांनी दिलगिरी व्यक्त केली आहे, ही त्यातल्या त्यात समाधानाची गोष्ट म्हणावी लागेल. विधिमंडळाच्या आत बरेचदा मोठे वादविवाद होतात. एकमेकांच्या अंगावर धावून जाण्याचे प्रकार पण होतात. आपली बाजू तावातावाने मांडताना आमदारांना राग अनावर होतो आणि ते सभापतींच्या समोर जाऊन उभे राहतात. एक वेळ हे सर्व विकासासाठी आहे असे समजले, तरी देशातील अनेक विधानसभांमध्ये यापेक्षा गंभीर प्रकार घडलेले आहेत.बिहार विधानसभेच्या सभागृहात चार-पाच आमदारांमध्ये हाणामारी झाली होती. सभागृहामध्ये शांतता ठेवण्याचे कार्य सभापतींना करावे लागते. किंबहुना ही त्यांचीच जबाबदारी असते. एखादा सभासद आटोक्याबाहेर जात आहे, असे लक्षात आले तर विधानभवनात मार्शल उभे असतात. हे मार्शल लोक सभापतीच्या सांगण्यावरून गोंधळ करणार्या आमदाराला उचलतात आणि बाहेर घेऊन जातात. विधानसभा अधिवेशन म्हणजे आपल्या मतदारसंघातील प्रश्न मांडण्याची महत्त्वाची जागा असते. आपल्याकडे लक्ष वेधून घेण्यासाठी विधानभवनाच्या पायर्यांवर आमदार मंडळी आंदोलने करत असतात. हे आंदोलन होत असताना सत्ताधारी पक्षाचे मंत्री समोरून जातात तेव्हा खेळीमेळीचे वातावरण पाहायला मिळते.

केवळ आमदारच नव्हे, तर सर्व समाजातच प्रत्येक गोष्टीबाबत हातघाईवर येण्याचा प्रकार वाढलेला आहे, असे तुमच्या लक्षात येईल. पक्षीय अभिनिवेश बाजूला ठेवून आमदार हसत हसत बोलत आहेत, असे दृश्य क्वचित पाहायला मिळते. दोन वेगळ्या पक्षांचे दोन आक्रमक आमदार असतील आणि योगायोगाने ते एकमेकांच्या समोर आले, तर वाद हा निश्चितच होणार आहे. एकंदरीत विधानसभा हा राज्यातील समाजजीवनाचा आरसा होऊ घातलेला आहे असे म्हटले, तर वावगे ठरणार नाही. जे समाजात घडते तेच विधानसभेत घडते, असे म्हणून याचे समर्थन करता येणार नाही. लोकप्रतिनिधी हे जबाबदारीने वागणारे असले पाहिजेत, तरच जनतेसमोर चांगले उदाहरण उभे राहू शकेल. मुद्द्यावरून गुद्द्यावर येण्याची भाषा नेहमीच केली जाते. संस्कृतीची जपणूक करण्याची जबाबदारी आता आमदारांवर आहे.

अमरावती महानगरपालिकेतर्फे दिपावलीनिमित्त

सामुदायिक फटाके फोडण्यासाठी शहरातील विशिष्ट स्थळांची निवड

सुरक्षित, शिस्तबद्ध आणि पर्यावरणपूरक सण साजरा करण्यासाठी नागरिकांना आवाहन

विदर्भ प्रजासत्ताक

दि.२१अमरावती

दिपावली हा आनंद, प्रकाश आणि उत्साहाचा सण असून, या पार्श्वभूमीवर नागरिकांनी फटाके फोडताना सुरक्षितता, स्वच्छता आणि पर्यावरणाचा विचार करावा, यासाठी अमरावती महानगरपालिकेतर्फे एक महत्त्वपूर्ण निर्णय घेण्यात आला आहे. शहरातील विविध भागांमध्ये सामुदायिक फटाके फोडण्याकरिता विशिष्ट स्थळांची निवड करण्यात आली असून, या निर्णयामुळे नागरिकांना ठराविक जागांवर सुरक्षित वातावरणात सणाचा आनंद घेता येणार आहे.महानगरपालिका आयुक्त सौम्या शर्मा चांडक यांच्या मार्गदर्शनाखाली, सर्व झोन अधिकारी, अग्निशमन दल, पोलीस विभाग आणि आरोग्य विभाग यांच्या संयुक्त समन्वयातून ही ठिकाणे निश्चित करण्यात आली आहेत. नागरिकांची सुरक्षितता, प्रदूषण नियंत्रण व सणातील शिस्त अबाधित ठेवण्यासाठी सर्व आवश्यक उपाययोजना करण्यात येत आहेत.आयुक्त सौम्या शर्मा चांडक यांनी सांगितले की, दिपावलीचा सण हा आनंदाचा असला तरी त्यात सुरक्षिततेचे भान ठेवणे तितकेच आवश्यक आहे. फटाके फोडताना अपघात, आगीचे प्रसंग अथवा धूर प्रदूषण यांचा धोका टाळण्यासाठी सामुदायिक पातळीवर फटाके फोडणे हे एक उत्तम पाऊल आहे. त्यामुळे नागरिकांनी या उपक्रमात सहभागी होऊन स्वच्छ, सुरक्षित आणि हरित दिपावली साजरी करावी.

निश्चित करण्यात आलेली सामुदायिक फटाके फोडण्याची स्थळे

झोन क्र. १ (रामपुरी कॅम्प परिसर): वाघमारे चौक मैदान, नवसारी जवळील स्पोर्ट्स कॉम्प्लेक्स, प्रभाग क्रमांक ३, बजरंग नगर, संतोषीनगर, जयसियाराम नगर वस्तीजवळील मैदान.

झोन क्र. २ (राजापेठ परिसर): दसरा मैदान, अंबिकानगर मैदान.

झोन क्र. ३ (दस्तुरनगर परिसर): छत्री तलाव उद्यान समोरील मैदान, वडरपूरा मैदान खुली जागा.

झोन क्र. ४ (बडनेरा परिसर): गणेश नगर मैदान, खुली जागा, सावता मैदान जुनी वस्ती बडनेरा.

झोन क्र. ५ (भाजीबाजार परिसर): महानगरपालिका झोन क्र.५ कार्यालयासमोरील खुली जागा, आनंद नगर चौक पुलाजवळ, आदिवासी होस्टेल समोरील खुली जागा आणि वल्लभनगर.या सर्व ठिकाणी अग्निशमन दलाची यंत्रणा, वैद्यकीय पथक, तसेच सुरक्षा रक्षकांची नेमणूक करण्यात येणार आहे. नागरिकांनी फटाके फोडताना लहान मुलांवर विशेष लक्ष ठेवावे, तसेच इमारतींच्या परिसरात, रस्त्यांवर किंवा गर्दीच्या ठिकाणी फटाके फोडणे टाळावे, असे आवाहन करण्यात आले आहे.शहरात स्वच्छतेसाठी अतिरिक्त मनपा पथकेही तैनात करण्यात येणार असून, नो प्लास्टिक नो कचरा या उपक्रमांतर्गत फटाक्यांच्या अवशेषांची योग्य विल्हेवाट लावली जाईल.महानगरपालिकेने नागरिकांना पुन्हा एकदा आवाहन केले आहे की, फटाके फोडताना ठरविलेल्या वेळेचे पालन करावे, फटाके फक्त निश्चित सामुदायिक स्थळीच फोडावेत, ध्वनी व वायू प्रदूषणावर नियंत्रण ठेवावे, पर्यावरणपूरक फटाके वापरून हरित दिपावली साजरी करावी.सुरक्षितता, स्वच्छता आणि आनंद या तीन गोष्टींचा समतोल राखूनच या वर्षीची दिपावली साजरी करूया, असे आवाहन महानगरपालिका आयुक्त सौम्या शर्मा चांडक यांनी केले आहे.

दिवाळी हा सण हिंदुस्थानात काश्मीर ते कन्याकुमारीपर्यंत थोड्याफार फरकाने सर्वत्रच अत्यंत उत्साहाने, आनंदाने साजरा केला जातो. हा सण शरद ऋतूच्या मध्यभागी येत असतो. या काळात नव्या धान्याची पिके तयार होऊन, काढणी आणि इतर कामे होऊन नवीन धान्य घरात येण्यास सुरुवात झालेली असते. त्यामुळे सर्वत्र आनंद असतो आणि या आनंदाचा उत्सव म्हणजेच दिवाळी. ज्याप्रमाणे दीप हा स्वतः प्रकाशित होऊन दुसर्याला प्रकाश देतो, त्याचप्रमाणे दिवाळीचा आनंदही केवळ कुटुंबापुरता मर्यादित न ठेवता सर्वांना तो मिळणे अपेक्षित आहे.

लक्ष-लक्ष दिव्यांनी अवघा आसमंत उजळणारी, प्रकाशमान करणारी दिवाळी संपूर्ण भारतवर्षात आनंदाने, उत्साहाने साजरी केली जाते. दिवाळी सणानिमित्त अनेक पौराणिक कथा आहेत. तसेच धर्मग्रंथांमध्येही दिवाळीविषयी अनेक संदर्भ, परंपरा यांचा उल्लेख आहे. काही ग्रंथकारांच्या मते, दिवाळी ही तीन दिवसांची असते, तर काही ग्रंथकार फक्त प्रतिपदा आणि अमावस्या हे दोनच दिवस दिवाळी असल्याचे सांगतात. धर्मशास्त्रामध्ये अश्विन कृष्ण त्रयोदशीला 'धनत्रयोदशी' असे म्हणतात. धनत्रयोदशी हा दिवस दिवाळीच्या सणाला जोडून येतो; पण दिवाळीच्या दिवसांत धनत्रयोदशीची गणना होत नाही. धनत्रयोदशीच्या तिथीला आपल्या दीर्घायुष्यासाठी यमराजाला प्रसन्न करण्यासाठी दीपदान करण्यास सांगितले गेले आहे. दीपदानामुळे माणसाला अपमृत्यू येणार नाही, असे सांगितले जाते. धनत्रयोदशीच्या दिवशी आपल्या घरातील अलंकार, सोने-नाणे हे सर्व स्वच्छ करून त्याची पूजा केली जाते. तसेच या दिवशी कुबेर, लक्ष्मी आणि विष्णू यांचीही पूजा करण्याची प्रथा आहे. याच दिवशी आयुर्वेदाचे प्रवर्तक श्री धन्वंतरी जयंतीही साजरी केली जाते.

रुढार्थाने दीपावलीचा पहिला दिवस म्हणजे नरक चतुर्दशी. या दिवशी भगवान श्रीकृष्णाने नरकासुराचा वध करून १६ सहस्र नारींची मुक्तता केली. त्यामुळे हा दिवस आनंदाने घालवावा, असा एक त्यातला भाग आहे. हा दिवस खूप महत्त्वाचा मानला गेला आहे. या दिवशी अभ्यंगस्नान करावे आणि तेही अरुणोदयापूर्वी करावे, असे शास्त्रात सांगितले आहे. त्यामुळेच नरक चतुर्दशीच्या दिवशी पंचांगात आपल्याला चंद्रोदय दिलेला असतो, याचे कारण म्हणजे चंद्रोदयापूर्वी आपले स्नान झालेले असावे. या दिवशी अमावास्या असल्याने सूर्य आणि चंद्र एकाच ठिकाणी असतात. त्यामुळे आपल्याला चंद्र दिसत नाही. त्यामुळे असेही म्हटले जाते की, सूर्योदयापूर्वी आपले स्नान झालेले असावे.

अभ्यंगस्नानानंतर या दिवशी फराळ करण्याची प्रथा आहे. यामध्ये प्रामुख्याने तेलकट पदार्थ अधिक प्रमाणात असतात. याचे कारण पुढे येणार्या थंडीच्या काळासाठीची ऊर्जा त्यातून मिळावी, असे अपेक्षित आहे. दिवाळीचा फराळ हा एकट्याने वा कुटुंबानेच घ्यावयाचा असे अभिप्रेत नाही, तर समाजातील प्रत्येक स्तरातील व्यक्तीला हा आनंद आपण दिला पाहिजे. म्हणूनच मित्रमंडळी, आप्तेष्ट, शेजारी-पाजारी यांच्या समवेत या दिवसात फराळ करावा किंवा त्यांच्या घरी फराळाचे पदार्थ द्यावेत. त्याचबरोबर ज्यांना हा फराळ बनवणे शक्य नसते त्यांनाही तो द्यावा, अशी परंपरा आहे. समाजातील समानता टिकून राहावी, अशा भावनेने फराळाचे आदान-प्रदान हे या दिवसांत होत असते.

नरक चतुर्दशी दिवशी अपमृत्यू येऊ नये म्हणून यमाची १४ तर्पणे करायला सांगितली आहेत. तर्पण फक्त पितरांसाठीच करायचे असते असा अनेकांचा समज आहे; पण देवांसाठीही तर्पण केले जाते. यम हा आद्य पितर आहे. यम, धर्म, मृत्यू, अंतक, वैवस्यत, काल, सर्वभूतक्षयकर, औदुंबर, नील, परमेश्वर, रूपदोर, चित्र आणि चित्रगुप्त आदी १४ नावांनी या दिवशी तर्पण करावयाचे असते. नरक चतुर्दशी आणि भाऊबीज या दोन्ही दिवशी ही तर्पणे करावीत. ज्यांचे वडील हयात नाहीत त्यांनी पाण्यात तीळ घालून, ज्यांचे वडील हयात आहेत, त्यांनी पाण्यात अक्षता घालून तर्पण करावे, असे शास्त्रात सांगितले आहे.

नरक चतुर्दशीनंतर येणारा दिवस लक्ष्मीपूजनाचा. हा दिवस अमावास्येचा आहे. लक्ष्मीपूजनाला अमावस्या चालते. मग, इतर पूजनाच्या दिवशी का चालत नाही, असा प्रश्न अनेकांच्या मनात निर्माण होतो; पण हा मुहूर्तशास्त्राचा विषय आहे. मुहूर्तशास्त्राने अमावास्येला वर्ज्य सांगितले आहे; पण धर्मशास्त्राप्रमाणे समुद्र मंथनातून लक्ष्मीचा जन्म झाला तो अमावास्येच्या दिवशी. दुसरी गोष्ट म्हणजे बली राजाने सर्व देवांना कैद केले होते, त्यावेळी भगवान विष्णूंनी वामन अवतार धारण करून सर्व देवांची सुटका केली. या बंदिवासात लक्ष्मीही होती आणि याच दिवशी तिचीही मुक्तता झाली. म्हणूनही या दिवशी लक्ष्मीपूजन केले जाते. अथर्व वेदामध्ये यासंदर्भात एक सूक्त दिलेले आहे. 'सर्व देव माझ्या ठिकाणी निवास करतात. त्यात साध्यादीदेव, इंद्रादी देव हे वेगवेगळे देव माझ्यामध्ये राहतात. त्यामुळे मी इतकी पवित्र आहे की, माझे पूजन हे झालेच पाहिजे.' त्यामुळे या दिवशी लक्ष्मीपूजन करावे, असे धर्मशास्त्र सांगते. पूर्वी खासकरून व्यापारीवर्गच प्रामुख्याने लक्ष्मीपूजन करायचा. आता सर्वच घराघरांतून लक्ष्मीपूजन केले जाते. ही पूजा प्रदोष काळात करावी. साधारणपणे प्रदोष काळ हा त्या त्या गावाच्या सूर्यास्तानंतर अडीच तास असतो. त्या अडीच तासांतच ही पूजा आपल्याला करायची असते. धर्मशास्त्राने लक्ष्मीपूजनासाठी नियम सांगितले आहेत. लक्ष्मी पूजनासाठीची अमावास्या घेताना ती प्रदोषकाळ व्यापिनी घ्यावी, असे म्हटले आहे. त्यामुळे ही पूजा प्रदोषकाळातच केली पाहिजे. पुराणकथांप्रमाणे या दिवशी लक्ष्मी रात्रभर संचार करत असते. तिला राहण्यासाठी घर शोधत असते. जिथे तिला स्वच्छता, सौंदर्य, चारित्र्यसंपन्नता, कर्तव्यदक्षता, सयंमीधर्मनिष्ठा असे गुण दिसतात तिथे ती वास करण्यास जाते.

लक्ष्मीपूजनानंतरचा दिवस म्हणजे बलिप्रतिपदा. इथेही प्रदोषकाळात बळीराजाची पूजा करायला सांगितली आहे. बळीराजा हा देवांचा राजा इंद्र आहे, असे धर्मशास्त्र सांगते. बळीराजाची पूजा करताना , 'विरेचनपुत्र बळीराजा, तुला माझा नमस्कार असो! भविष्यातील इंद्र व आसुर शत्रू आहेस, तू माझ्या पूजेचा स्वीकार कर' अशी प्रार्थना करावी. बळीराजा हा अत्यंत सुंदर राज्य करणारा होता. तो प्रल्हादाचा मुलगा असल्याने त्यावर विष्णुभक्तीचे झालेले संस्कार होते. त्यामुळे तो विष्णुभक्तही होता आणि एक कुशल प्रशासकही होता. भाद्रपद महिन्यात वामनद्वादशी असते. त्या वामनद्वादशीच्या कथेत हे सर्व सांगितले गेलेले आहे. त्याचा संदर्भ इथेही येतो. बळीराजा अत्यंत दानशूर होता. विष्णूने दानासाठी मागितलेली तीन पावले जागा देण्यास बळीराजाने सहमती दर्शवली. या तीन पावलात भगवान विष्णूंनी दोन पावलात स्वर्ग आणि पृथ्वी व्यापली आणि तिसरा पाय बळीराजाच्या डोक्यावर ठेवला. बळीराजाला त्याच्या सर्व सतकृत्यांबद्दल वर्षांतून एकदा या तिथीला त्याची पूजा करण्यात येईल, असा वर भगवान विष्णूंनी दिला. त्यामुळे या प्रतिप्रदेला बळीराजाचे पूजन केले जाते. या बलिप्रतिपदेदिवशी वहीपूजन केले जाते. या दिवशी विक्रम संवत्सराला प्रारंभ होतो. पूर्वी व्यापार्यांचे वर्ष हे आश्विन अमावास्येला संपत असे आणि कार्तिक प्रतिपदेला सुरू होत असे. जुन्या सर्व खतावण्या या कार्तिक शुद्ध प्रतिपदेपासूनच सुरू होणार्या असत. आजही गुजरात प्रांतात निघणार्या पंचांगांची सुरुवात कार्तिक शुद्ध प्रतिपदेपासूनच होते. कारण, त्यांच्याकडे विक्रम संवत्सर आहे. आपल्याकडे शालिवाहन शक आहे. असो, काही लोकांच्या घरी लक्ष्मीपूजनाच्या दिवशीच वहीपूजन होते, तर काही जण अमावास्येच्या रात्री आणि प्रतिपदेच्या पहाटे वहीपूजन करतात.

बलिप्रतिप्रदेच्या दिवशी घरातील स्त्रिया आपल्या पतीला ओवाळत असते. याला दिवाळी पाडवा असे म्हणतो. याच दिवशी गोवर्धनाची पूजा केली जाते. श्रीकृष्णाने इंद्राच्या कोपापासून गावकर्यांच्या रक्षणासाठी गोवर्धन पर्वत उचलून सर्वांना अभय दिले, याची आठवण म्हणून या दिवशी घरात पर्वताची प्रतिकृती तयार करून त्याची प्रतीकात्मक पूजा केली जाते. भगवंताने केलेल्या या पराक्रमाबद्दल त्याला वेगवेगळ्या पदार्थांचा अन्नकूट बनवून त्याचा नैवेद्य दाखवला जातो. बलिप्रतिप्रदेच्या दुसर्या दिवशी भाऊबीज येते. याला यमद्वितीयाही म्हटलेले आहे. या दिवशी यमराज आपली बहीण यमीच्या घरी भोजनाला गेले. म्हणून या दिवशी प्रत्येक भावाने या दिवशी आपल्या बहिणीच्या हातचे भोजन करावे आणि तिचा सत्कार करावा, भेटवस्तू द्याव्यात, असे शास्त्र सांगते. ज्याला सख्खी बहीण नसेल त्यांनी अन्य बहिणीच्या हातचे भोजन करावे, असे सांगितलेले आहे. ज्या स्त्रियांना भाऊ नसतो, त्या चंद्राला आपला भाऊ म्हणून ओवाळतात. यमद्वितीयेच्या दिवशी यमधर्म, यमदूत, यमी, चंद्रगुप्त, मार्केंडेय आणि पितर यांची पूजा करायला सांगितली आहे. उत्तर प्रदेशात काही ठिकाणी स्त्रिया दारावर कावेने भाऊ-बहिणीचे चित्र काढतात आणि त्याची पूजा करतात. यावेळी पूजा करणारी स्त्री आपल्या हातात मुसळ घेऊन ते जमिनीवर जोराने आपटते आणि 'जो माझ्या भावाचा द्वेष करेल, त्याचे तोंड मी मुसळाने फोडेन', असे म्हणते. भावाप्रती असलेल्या बहिणीच्या प्रेमाचा हा एक भाग आहे. भगिनी हा शब्द धन, यश, स्त्री यावरून आलेला आहे. ज्याला बहीण आहे तो खरोखरच धनवान आहे, यशवान आहे असे म्हटले जाते. त्यादृष्टीने भाऊबीज हा सण महत्त्वाचा ठरतो.

अशी ही दीपावली. हा सण शरद ऋतूच्या अगदी मध्यभागी येत असतो. महाराष्ट्रातील किंवा भारतातील हवामान, पर्जन्यमानाच्या दृष्टिकोनातून आपल्याकडील बहुतांश पिके या कालावधीत काढणीयोग्य झालेली असतात. संस्कृतमध्ये भाताला अन्न ही उपाधी दिलेली आहे. हे भाताचे पीक दिवाळीच्या आसपास पूर्ण तयार होते. कोजागरी पौर्णिमेच्या दिवशीही आपल्याला अग्रायणी करायला सांगितलेली आहे. त्यामुळेच कोजागरीला नवान्न पौर्णिमाही म्हटले जाते. या दिवशी नव्या धान्याचे पदार्थ केले जातात. या पौर्णिमेपासून सुगीचे दिवस सुरू होतात. नव्या धान्याची पिके तयार होऊन काढणी आणि इतर कामे होऊन, नवीन धान्य घरात येण्यास सुरुवात झालेली असते. त्यामुळे सर्वत्र आनंद असतो आणि या आनंदाचा उत्सव म्हणजेच दिवाळी.

दिवाळी हा उत्सव खासकरून दिव्यांचा उत्सव आहे. त्यामुळेच दिवाळीतील तिन्ही दिवस आपण वेगवेगळ्या प्रकारचे दिवे लावून हा उत्सव साजरा करतो. त्रयोदशी, चतुर्दशी आणि अमावस्या या तिन्ही दिवशी माणसाने अपमृत्यू टळावा, यासाठी दिवे लावावेत असे धर्मशास्त्र सांगते. यानिमित्ताने 'दीप' या शब्दाची व्याख्या जाणून घेणे आवश्यक आहे. 'दीप्यते दीपयती वा स्वं परंचेती' म्हणजे जो स्वतः प्रकाशतो किंवा दुसर्याला प्रकाशित करतो तो दीप. दीप हा अग्नी किंवा तेजाचे प्रतीक आहे. हा दीप धर्म, अर्थ, काम आणि मोक्ष हे चतुर्विद पुरुषार्थर् मिळवून देणारा आहे.

हा तेजोमय आहे. आपण रोजच संध्याकाळी आपल्या घरातील देवघरात दिवा लावतो; पण दिवाळीतील दिवे आनंद व्यक्त करण्यासाठी लावले जातात. आपल्याकडे दिवा ओवाळण्याची प्रथा आहे. या ओवाळणीला औक्षण असे म्हटले जाते. औक्षण याचा अर्थ आयुष्यवर्धन असा होतो. ज्याला आपण ओवाळतो त्याचे आयुष्य वाढते असा यामागचा अर्थ आहे. म्हणूनच आपल्याला निरनिराळ्या वेळी, निरनिराळ्या ठिकाणी आणि निरनिराळ्या दिव्यांनी औक्षण करण्यास सांगितले आहे.दिव्यांचेही प्रकार असतात. देवळात लावल्या जाणार्या दिव्याला नंदादीप किंवा लामणदिवा म्हटले जाते. विवाहाच्या वेळी ऐरणी दान येते त्यावेळी आपण पिठाचे दिवे बनवतो. त्याला पिष्ठदीप असे म्हटले जाते. पूर्वीच्या काळी ओवाळण्यासाठी लामण दिवा असायचा. जुन्या घरांमध्ये हा लामणदिवा दोन खोल्यांतील उंबरठ्यावर लावलेला असे. त्याचा उजेड हा दोन्ही खोल्यांतून पडावा हा त्यामागचा उद्देश असे.याकडे प्रतीकात्मकतेने पाहिल्यास दिवाळीचा आनंद जसा माझ्या घरात निर्माण व्हायला हवा तसाच आनंद दुसर्याच्या घरी मी निर्माण करणे हेही आवश्यक आहे. म्हणूनच दिवाळी किंवा दीपोत्सव हा वैयक्तिक किंवा एका कुटुंबाचा सण नसून सार्वजनिक सणाप्रमाणे आपण साजरा केला पाहिजे.

दिवाळीला गोड पदार्थांच्या जास्त प्रमाणातील सेवनामुळे आरोग्यावर होतो विपरीत परिणाम?

निरोगी व तंदुरुस्तीसाठी करा 'हे' ८ आरोग्यदायी उपाय

विदर्भ प्रजासत्ताक
दि.२१ अमरावती

दिवाळी हा निश्चितच आनंदाचा सण आहे; पण त्यासोबत येणाऱ्या अनेक सणांमुळे गोड पदार्थांचे प्रमाण स्वाभाविकपणे वाढते.मग असे अधिक गोड पदार्थांचे सेवन आपल्या आरोग्यासाठी हानिकारक ठरू शकतो. बऱ्याचदा लोक उत्साहामध्ये जास्त प्रमाणात गोड पदार्थ खातात, ज्यामुळे पचन, रक्तातील साखर आणि वजनावर विपरीत परिणाम होऊ शकतो. म्हणूनच या दिवाळीत तंदुरुस्त आणि निरोगी राहण्यासाठी काही सोपे उपाय महत्त्वाचे आहेत. दिवाळीदरम्यान तुमचे आरोग्य चांगले राहावे यासाठी आम्ही तुम्हाला ८ प्रभावी टिप्स शेअर करीत आहोत, जेणेकरून तुम्ही सणाचा आनंद तर घेऊ शकाल आणि तुमच्या आरोग्यावर विपरीत परिणामही होणार नाही.

१. मिठाईवर नियंत्रण ठेवा– दिवाळीच्या काळात घरात विविध प्रकारचे गोड पदार्थ जमा झालेले असतात. त्यामुळे त्या कालावधीत स्वतःवर नियंत्रण ठेवणे खूप महत्त्वाचे आहे. तेव्हा जास्त गोड पदार्थ खाण्याऐवजी, फक्त एक किंवा दोन गोड पदार्थ खाणे पुरेसे आहे. त्यामुळे तुमच्या रक्तातील

साखरेचे प्रमाण संतुलित राहील आणि तुमच्या पचनक्रियेवर कोणताही ताण येणार नाही.

२. नियमित आहार घ्या

सणांच्या गर्दीत, लोक अनेकदा जेवण वगळतात किंवा वेळेवर जेवत नाहीत. निरोगी राहण्यासाठी संतुलित आहार आवश्यक आहे. प्रत्येक जेवणात प्रथिने, फळे, भाज्या आणि फायबरचा समावेश करा. नियमित जेवण केल्याने तुमची ऊर्जा पातळी टिकून राहते आणि गोड पदार्थांची इच्छा कमी होते.

३. भरपूर पाणी प्या

दिवाळीत गोड पदार्थ आणि तळलेले पदार्थ खाल्ल्याने शरीरात डिहायड्रेशन होऊ शकते. पोटफुगी टाळण्यासाठी हलके, निरोगी पदार्थ खा आणि दिवसातून किमान ८-१० ग्लास पाणी प्या. पाण्यामुळे चयापचय सुधारते आणि शरीर हायड्रेट राहते.

४. अति खाणे टाळा

सणांच्या काळात घरी पाहुण्यांसोबत जेवताना लोक जास्त जेवतात. हे टाळण्यासाठी तुमच्या पोटाच्या मर्यादा जाणून घ्या. तुमचे अन्न हळूहळू चावून खा आणि आवश्यकता नसल्यास अतिरिक्त जेवण टाळा. त्यामुळे पचन सुरळीत राहते आणि तुमचे वजन नियंत्रणात राहते.

५. वर्कआउट करीत राहा

दिवाळीची तयारी करताना घराची साफसफाई, खरेदी आणि सजावट करण्यात बराच वेळ जातो. तरीही दररोज थोडीशी कसरत करणे महत्त्वाचे आहे. त्यामुळे सणामध्ये ग्रहण केलेल्या अतिरिक्त कॅलरीज बर्न होण्यास मदत होते आणि शरीर तंदुरुस्त राहते.

६. रक्तदाब आणि ग्लुकोजची पातळी नियंत्रणात ठेवा.– सणासुदीच्या जेवणात गोड पदार्थ, तळलेले पदार्थ आणि कधी कधी अल्कोहोलचे सेवन केले जाते. त्यामुळे रक्तदाब आणि ग्लुकोजच्या पातळीत असंतुलन निर्माण होऊ शकते. म्हणून या दिवसांमध्ये नियमितपणे तुमचा रक्तदाब आणि साखर तपासा.

७. मानसिक स्वास्थ्यावर लक्ष द्या– दिवाळीच्या तयारीदरम्यान मानसिक ताण खूप वाढतो. घराची साफसफाई, खरेदी, सजावट यांमुळे ताण येतो. म्हणून दिवसभर खोल श्वास घ्या, थोडे ध्यान करा आणि मानसिक ताण कमी करा.

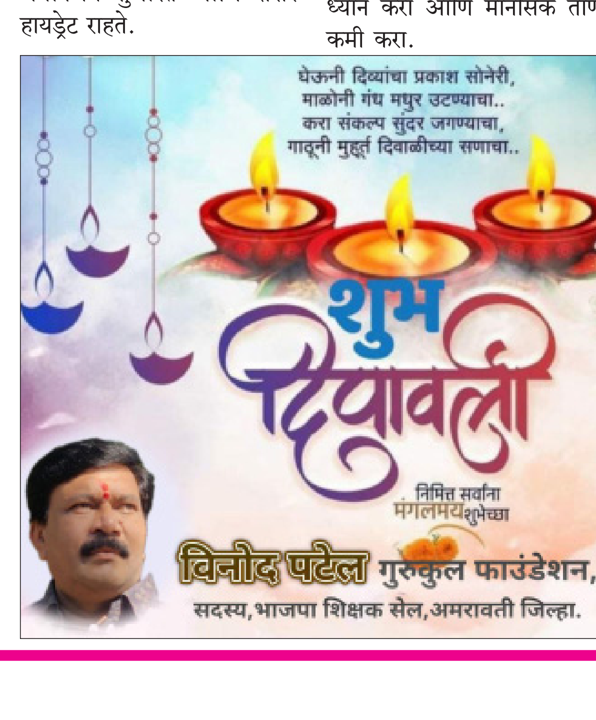

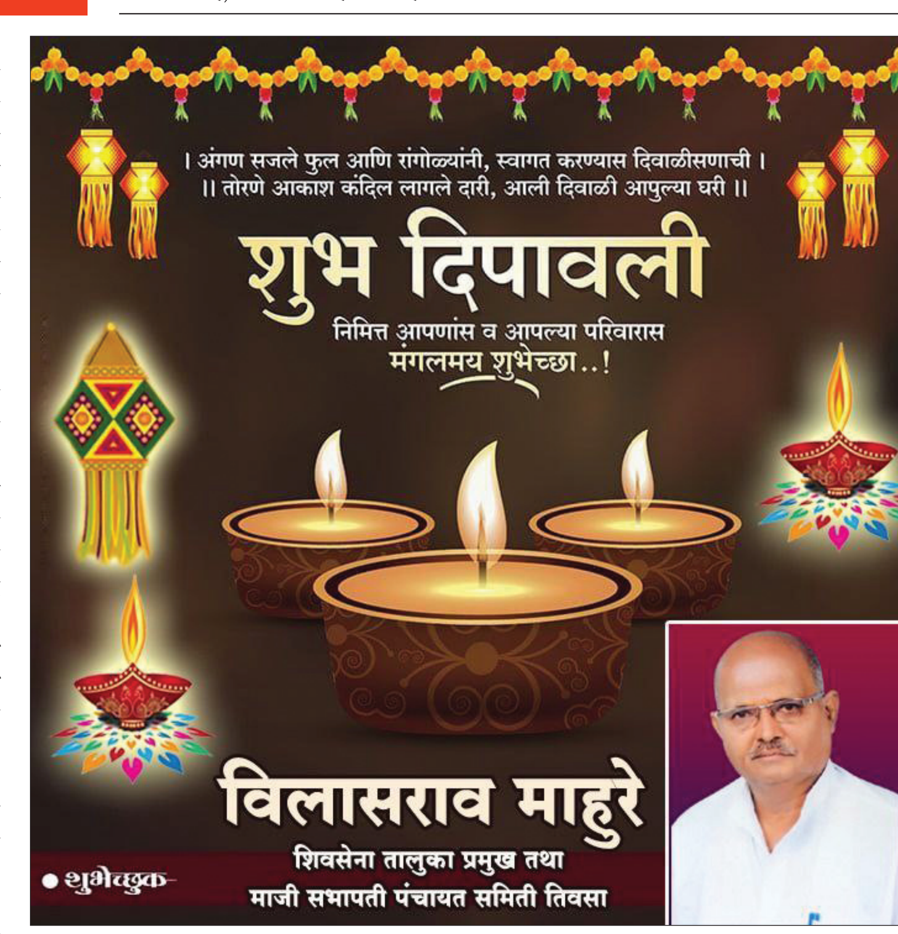

दैनिक विदर्भ प्रजासत्ताक दिवाळी विशेषांकाचे भव्य प्रकाशन सोहळ्याने सजला एक अनोखा सांस्कृतिक सोहळा!

विदर्भ प्रजासत्ताक दि.२१अमरावती– दिवाळी म्हणजे आनंद, उत्साह आणि साहित्याची मेजवानी. या पार्श्वभूमीवर दैनिक विदर्भ प्रजासत्ताक च्या बहुप्रतीक्षित दिवाळी विशेषांकाचे भव्य प्रकाशन सोहळा उत्साहात पार पडला. या सोहळ्यात साहित्यिक वातावरण, सांस्कृतिक उत्सव आणि कौटुंबिक आनंद यांचा सुंदर संगम पहायला मिळाला.

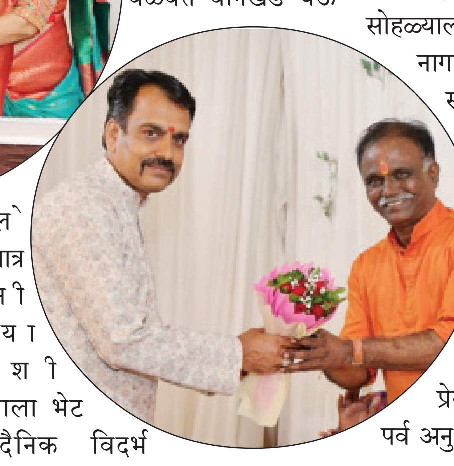

या विशेष सोहळ्याला दैनिक विदर्भ प्रजासत्ताकच्या संस्थापिका आणि मुख्य संपादीका डॉ. शुभांगी अरुण जोशी, संपादक अरुण जोशी, ज्येष्ठ साहित्यिक डॉ. शोभा गायकवाड, श्रीकृष्णा इन्फ्रा वेंचर्सचे संचालक उदय नागपुरे, दूरदर्शनचे प्रतिनिधी यशपाल वरठे, ज्येष्ठ पत्रकार संजय पाखोडे, मंचावर उपस्थित होते. तसेच रंगोली ग्रुप चे संचालक नितीन देशमुख सपत्नीक उपस्थित होते या सोहळ्याला माजी नगरसेवक प्रदीप हिवसे, शिवसेना शिंदे गटाच्या प्रीतीताई बंड, युवा स्वाभिमानाचे सुनिल राणा ही प्रामुख्याने उपस्थित होते.

या सर्व मान्यवरांचे पुष्पगुच्छ देऊन स्वागत करण्यात आले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन संदीप हिवरखेडकर यांनी केले.

कार्यक्रमाचे विशेष आकर्षण ठरले ते मुखपृष्ठावरील छायाचित्र रुद्राणी जोशी हिचे असून , साखरपुडा देखील याच दिवशी पार पडला. दिवाळी अंकाचे प्रकाशन आणि रुद्राणीच्या साखरपुड्याचा प्रसंग एकत्र आल्याने संपूर्ण जोशी कुटुंबासाठी हा दुहेरी आनंदाचा क्षण ठरला. दिवाळी विशेषांकात दर्जेदार साहित्य, वैविध्यपूर्ण लेख, कविता, कथा आणि विचारप्रवर्तक लिखाण समाविष्ट करण्यात आले असून वाचकांकडून या अंकाला उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळत आहे. प्रमुख पाहुणे, ज्येष्ठ साहित्यिक डॉ. शोभा गायकवाड यांनी या अंकाचे भरभरून कौतुक करत संपादिका डॉ. शुभांगी जोशी यांचे विशेष अभिनंदन केले. अन्य मान्यवरांनीही या निर्मितीला दाद दिली. कार्यक्रमासाठी खासदार बळवंत वानखडे येऊ शकले नाहीत, मात्र त्यांनी दुसऱ्या दिवशी कार्यालयाला भेट देऊन दैनिक विदर्भ प्रजासत्ताक च्या संपूर्ण टीमचे जोशी कुटुंबीयांचे मनःपूर्वक अभिनंदन केले.या भव्य सोहळ्याला शहरातील प्रतिष्ठित नागरिक, पत्रकार आणि साहित्य रसिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. दिवाळी अंकाच्या प्रकाशन सोहळयाच्या निमित्ताने अमरावतीत एक संस्मरणीय आणि प्रेरणादायी सांस्कृतिक पर्व अनुभवायला मिळाले.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचा राज्यातील जनतेस दिवाळीच्या शुभेच्छा संदेश

विदर्भ प्रजासत्ताक दि.२१ मुंबई : उपमुख्यमंत्री तथा गृहमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी राज्यातील जनतेस दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा दिल्या आहेत. त्यांनी आपल्या शुभेच्छा संदेशात म्हटले आहे की, प्रकाशाचा हा उत्सव अंध:कारावर मात करून ज्ञान, आनंद आणि ऐक्याचा संदेश देतो. दिवाळी हे फक्त सण नसून एक संस्कृती आहे जी आपल्याला नवचैतन्य, कुटुंबीयांमधील स्नेह आणि समाजातील एकतेचा धडा शिकवते.फडणवीस म्हणाले की, राज्य सरकार विकासाच्या मार्गावर ठामपणे वाटचाल करत असून सर्वसामान्यांच्या जीवनात समृद्धी आणण्यासाठी प्रयत्नशील आहे. ही दिवाळी आपल्या सर्वांच्या आयुष्यात आनंद, समाधान आणि यश घेऊन येवो. प्रत्येकाच्या घरात सुख, शांती आणि आरोग्याचे दीप उजळोत, अशा शुभेच्छा त्यांनी दिल्या.यावेळी त्यांनी नागरिकांना पर्यावरणपूरक आणि सुरक्षित दिवाळी साजरी करण्याचे आवाहन केले. आपली परंपरा आणि निसर्ग दोन्ही जपले गेले पाहिजेत. फटाक्यांऐवजी दिवे, प्रेम आणि आनंदाने उजळलेली दिवाळी साजरी करूया, असे फडणवीस यांनी नमूद केले.

मुंबई, पुणे नागपूरसह प्रमुख शहरे प्रदूषणाच्या विळख्यात

विदर्भ प्रजासत्ताक दि.२१नागपूर– वाऱ्यांची बदललेली स्थिती, आर्द्रता, सुरू असलेली बांधकामे, प्रकल्प आणि दिवाळीनिमित्त उडवले जाणारे फटाके यामुळे मुंबई, पुणे, नागपूरसह राज्यातील प्रमुख शहरांना रविवारपासून प्रदूषणाने विळखा घालण्यास सुरुवात केली. मुंबई आणि नागपूरच्या हवेचा दर्जा रविवारी सकाळी मध्यम श्रेणीत नोंदला गेला.पाठोपाठ पुणे आणि पिंपरी–चिंचवड परिसरात वाढत्या वायु प्रदूषणामुळे हवेची गुणवत्ता अति खराब नोंदवण्यात आली. प्रदूषणात भर पडत असताना, तापमानाचा पाराही ३५ अंशापार गेल्याने दिवाळीत गुलाबी थंडीची आस धरून बसलेल्या नागरिकांचा हिरमोड झाला आहे.मुंबईतील हवेचा दर्जा रविवारी सकाळी मध्यम श्रेणीत नोंदला गेला. वांद्रे–कुर्ला संकुल (बीकेसी) येथे सकाळी 'अतिवाईट' हवेची नोंद झाली. केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या आकडेवारीनुसार, पुणे परिसरातील हवा गुणवत्ता निर्देशांक दुपारी ३०५ वर पोहोचला. वाकडमधील भूमकर चौकात ही नोंद करण्यात आली.नागपूर शहरातील हवा गुणवत्ता निर्देशांक १०० च्याही आत असतो. परंतु रविवारी नागपूरचा हवा गुणवत्ता निर्देशांक २०० च्या वर नोंदला गेला. पुढील काही दिवस दिवाळीतील फटाक्यांच्या आतषबाजीमुळे हवेची गुणवत्ता आणखी घसरण्याची शक्यता वर्तविण्यात येत आहे.पावसाळ्यानंतर वाऱ्यांची स्थिती बदलते, वेग मंदावतो. त्यामुळे हवेत साचलेली धूळ, प्रदूषके यांचा निचरा होत नाही. बाष्पामुळे धुलीकण हवेतच तरंगत राहतात. या नैसर्गिक कारणांबरोबच अनेक मानवनिर्मित कारणेही शहरांच्या प्रदूषणात भर घालत आहेत.पायाभूत सुविधा, रहिवासी व व्यावसायिक संकुल, नवे प्रकल्प यांची बांधकामे मोठ्या प्रमाणावर सुरू असून, त्यातून उडणारी धूळ हवेचा दर्जा ढासळण्यास कारणीभूत ठरत असल्याचे निरीक्षण तज्ज्ञांकडून नोंदवण्यात आले. वाहनांतून बाहेर पडणाऱ्या धुरांमध्ये अतिसूक्ष्म काजळीसारखे कण एकत्र येऊन शहरे धुरकट करण्यास कारणीभूत ठरत आहेत.

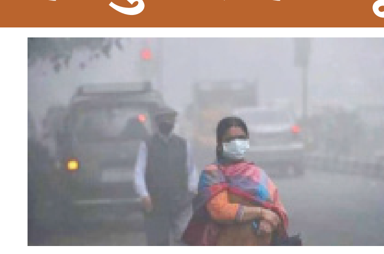

दि अमरावती जिल्हा परिषद शिक्षक सहकारी बँक लि.

काँग्रेस नगर रोड, रेल्वे पुलाजवळ, अमरावती – फोन नं.०७२१–२६७४६८४, फॅक्स : ०७२१–२६७१०४३

Email:amtzpteacherbank@gmail.com | Website - www.zpshikshakbankamt.com

- सर्व शाखा संगणकीकृत ■ सी.बी.एस. द्वारा सेवा उपलब्ध
- मोबाईल बँकिंग, फोन पे, गुगल पे, ए.टी.एम., आर.टी.जी.एस. / एन.ई.एफ.टी., आय.एम.पी.एस., एन.ए.सी.एच., बी.बी.पी.एस., सी.टी.एस. क्लिअरींगची सेवा उपलब्ध
- बँकेचे कामकाज रविवार पूर्ण वेळ
- विनम्र व तत्पर सेवा (आठवडी सुटी बुधवार तसेच दुसरा व चौथा शनिवार बँक बंद राहील.)
- KYC Norms पूर्ण करुन कोणालाही खाते उघडण्याची सोय
- ठेवीवर सर्वाधिक व्याज,
- सातत्याने ऑडिट वर्ग–अ
- सेफ डिपॉझिट लॉकर्सची सेवा, ५ लाखापर्यंत ठेवीला विमा संरक्षण
- सर्वांकरीता आकर्षक व्याज दरात आवर्ती ठेव योजना (आर.डी)
- मुदत ठेवीवर जेष्ठ नागरिकांना ०.५०% जादा व्याजाची सवलत

बँकेची आर्थिक स्थिती

३१ मार्च २०२५ अखेर — आकडे लाखांत

भाग भांडवल	:	५३९१.५७
एकूण व्यवसाय	:	९६४९७.८१
एकूण ठेवी	:	५७८९०.१६
सी.आर.ए.आर.	:	२१.२९
निव्वळ नफा	:	८४८.८१
नेट एन.पी.ए.	:	०.१२%
एकूण कर्ज	:	३८६०७.६६
ऑडीट वर्ग	:	अ

मा.श्री.गोकुलदास श्री. राऊत — अध्यक्ष
मा.श्री.मो.नाजीम अ. गफ्फार — उपाध्यक्ष
मा.श्री.राजेश प्र. देशमुख — सरव्यवस्थापक

मा. संचालक मंडळ सर्वश्री. तुळशिदास मु. धांडे, प्रफुल्ल वि. शेंडे, सुरेंद्र वि. मेटे, कैलास मा कडू, उमेश उर्फ उत्तम रा. चुनकीकर, अजयानंद स. पवार, रामदासजी शे. कडू, राजेंद्र ना. गावंडे, मनिष र. काळे, विजय प्र. कोठाळे, संभाजी श्री. रेवाळे, राजेश वि. गाडे, सौ. सरिता दि. काठोळे, सौ.संगीता शा. तडस, ॲड.श्री. राजपाल काशिराम वानखडे (तज्ञ संचालक), ॲड.मो. शकील अहमद मो. गयास (तज्ञ संचालक)

बँकेच्या सर्व सभासदांना व खातेदारांना दिपावलीच्या व नववर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा